

Angleži za redukcijo mornarice. - Usoda Poincareja.

VEL. BRITANIJA DOLOČI D'ELEGATE ZA COOLIDGEVO MORNARIŠKO KONFERENCO, KJER BODO PREDLOŽILI BALDWINOV NAČRT. — ITALIJA POŠLJE LE SVOJEGA OPAZOV ALCA NA KONFERENCO.

London, Anglija. — Ministrski predsednik Stanley Baldwin je konferiral z Earl-om Beatty-jem o načrtu za redukciranje mornarice, katerega bodo predložili angleški delegati na Coolidgevi mornariški konferenci v Ženevi. V poslanski zbornici je rekel Baldwin, da bo drugi teden določil delegate za imenovanje konferenco.

Z angleškim načrtom se strinja tudi Japonska in ga bo na konferenci podpirala.

Kot znano, se je leta 1922 določilo razmerje samo za oklopnice in velike bojne enote. Amerika in Britanija sta se v tem oziroma izenačili. Japonski se je priznala pravica samo do tri petine nujnega kontingenta, dočim se je Francija in Italija dopustilo še znatno nižje brodogradnje velikih bojnih ladij.

Da bi ohranila vsaj v nekem ozirom svojo premoč na oceanu, se je Anglija požurila izdelati močno brodogradnje lahkih križark, ki jih Washingtonska pogodba ne omenja. Japonska, Francija in Italija pa so se vrgle predvsem na gradbo podmornic.

Rim, Italija. — Italijanska vlada je bila z drugimi vred povabljen, naj se vdeležijo Coolidgeve konference v Ženevi, kakorkoli že bo. Odločila se je, da bo poslala v Ženevo le opazovalca.

UMOR IN SAMOMOR.

Našli so truplo bogataša in njegove tajnice v avtomobilu. — Oblasti sodijo, da je tajnica ustrelila njega in tudi sebi vzela življenje.

Los Angeles, Cal. — V torek so našli v avtomobilu trupla 41 let starega milijonarja, G. E. Powell-a in njegove tajnice, 24 letne Margie Pike. Avto je stal pred hišo tajnice, policija je bila takoj obveščena.

Mr. Powell je bil poslovodja pri Discount Corporation of California, preje je bil tudi v zvezi z J. P. Morgan & Co. v New Yorku. S svojo ženo je živel v Pasadena.

Ko so ženo Powella obvestili o dogodku, se je komaj še obdržala na nogah, da ni padla po tleh. Niti slutila ni, da bo prišlo do kaj takega, kajti živila sta srečno in se ljubila. Rekla je, da ji je nedavno soprogo rekel, da je njegova tajnica v njega zaljubljena in da se jo bo moral znebiti.

Pozneje se je zvedelo, da je Powell odpovedal že enkrat prej tajnici službo, ker se je ob jokalni in prosila, jo je obdržal. V soboto ji je pa zopet rekel, da mora iti. Uslužbenici so izpovedali, da ker ni tajnica prišla po plačo, ji je Powell sam nesel ček na dom, katerega so našli še pri truplu tajnice. Podrobnosti o tragediji niso znane; po okoliščinah so dedč, je tajnica ustrelila Powella in nato tudi sebi vzela življenje.

FRANCOSKA VLADA NA SLABIH NOGAH.

Francoskemu kabinetu so ure štete, tako pravijo nekateri listi. — Volivni sistem v Franciji hočejo spremeniti.

Pariz, Francija. — Dolgo je že, ko ni bilo v Franciji kabinetske krize, ki so bile takorekoč na dnevnem redu, predno je prišel na krmilo R. Poincare. Zdaj pa prihaja poročilo iz Pariza, da je bodočnost Poincarejeve vlade negotova in so ji ure štete.

V splošnem, Poincarejev vpliv je še vedno velik. Radi pretiranih zagotovil o izboljšanju finančnega stanja in radi negotovosti glede spremembe volivnega sistema, so nekateri poslanci svoje napade namerili na nekatere ministre, ne na Poincareja.

Kako na slabih nogah je sedanja francoska vlada pokaže tudi dejstvo, da so pri glasovanju v poslanski zbornici, z 265 proti 256 glasovi, zavrnili vladni predlog, da bi privredili pred sodišče šest komunistov in jih obsodili.

NOVE ŽRTVE PO POPLAVI.

Voda je nanovo poplavlila več tisoč akrov zemlje; mnogo oseb je utonilo, usoda nekaterih še ni znana. — Dvajset župnikov je pod vodo; skupno je okrog pet milijonov akrov zemlje preplavljene.

New Orleans, La. — Ljudstvo v južnem delu države Louisiana, kjer je poplava najhujša, mirno gleda in ne more pomagati, ko jim voda podira hiše in preplavlja polja. S strahom se vprašuje, kaj bo in s čim se bodo preživeli. Katastrofo je znatno povečalo to, ko se je podrl glavni nasip v bližini mesta Melville, o katerem je bilo poročano, da je razdejano. Veliko oseb je prišlo ob življenje, število njih pa še ni ugotovljeno. Sodijo, da je na Rosa plantaži delalo štirideset oseb ko je voda pridrla v dolino, usoda delavcev ni znana, mnenje prevladuje, da so postali žrtve valov. W. T. Clark, član reševalnega oddelka, je rešil 163. osebam življenje. Rekel je, da je videl deset črncev, ko so utonili, katerim ni mogel pomagati. Videl je tudi kako so valovi odnesli nekoga moža in njegova dva sinova; dočim je rešil neko žensko, ki je bila na vrhu strehe, do katere je pa že segala voda. Dogajajo se pretresljivi prizori. Zgodovina Zed. drž., še ne pomni tako velike povodnje. Nad pet milijonov akrov zemlje je pod vodo. Škoda je ogromna.

Washington, D. C. — Kuha je poslala svojemu poslanki v Washingtonu vsoto \$50.000, z naročilom, naj denar odda Rdečemu križu za pomoč poplavljenecem.

POMLADANSKA PARADA V WINCHESTER, VA.

V Winchester, Va., so imeli nedavno tako zvano "Apple Blossom" parado, v kateri je bilo vse polno okrašenih vozov. Prvo darilo je dobil plav, ki ga vidimo na sliki, v katerem so shenandoahske krasotice oblečene v staromodna oblačila.

COOLIDGE NA ZBOROVANJU ZDRAVNIKOV.

Na osemindesetletnem zborovanju American Medical društva je več tisoč članov poslušalo govor predsednika Coolidgea.

Washington, D. C. — American Medical društvo ima svojo osemindesetletno zborovanje tukaj, katerega se je vdeležilo več tisoč članov. Predsednik Coolidge je v lepih besedah pozdravil navzoče na zborovanju, rekel je, da ameriško ljudstvo dolguje veliko zdravniški vedi, katere je že toliko pripomogla, da se je narod ohranil pri tako dobrem zdravju. Povdarjal je, da je zdravniški poklic za narod eden izmed najvažnejših. Coolidge tudi ni pozabil omeniti tistih junakov, zdravnikov, ki so postali žrtve svojega poklica. Veliko jih je umrlo, ko so raziskovali kakšno bolezen in imeli opravka s smrtonosnimi bacili.

NEPOŠTENA SLUŽKINJA PRIJETA.

Chicago, Ill. — Laura Knoller, ki pa se tudi piše Elsie Miller, kakor pač nanese, je prefrigana tatica, ki rada služi pri bogataših, nakar izgine, z njo pa tudi kakšne dragocene stvari svoje gospodinje. Nedavno je prišla v službo k Earl Warner-ju na 6445 N. Oakley ave. Imela je seboj priporočilo, kot zanesljivo dekle. V službi je bila le par dni, noč jo je vzela, z njo je pa tudi šlo zlatnine v vrednosti \$9000. Policija je bila obveščena, ki je prefrigano tatico izsledila in aretirala.

ZA REŠITEV ITALIJSKE TRGOVINE.

Rim, Italija. — Fašistovska industrijska konfederacija je izdala manifest, v katerem zahteva, da se cene izdelkov morajo znižati, ker so se tudi plače delavcem znižale. Industriji se zavedajo nevarnosti, ki jim preti, če izgubijo zunanji trg, katerega bi le s težavo zopet pridobili.

POSTOPANJE SUHAŠKIH AGENTOV.

Suhaški agent streljal na avtomobilista in s silo preiskal njegov avto; napadeni zahteva, da se agent kaznuje.

Gary, Ind. — Ljudstvo v svobodni Ameriki ni varno pred banditi, zadnje čase pa tudi ne pred prohibicijskimi agenti. Nedavno je bilo poročano, da so streljali s patrolnega čolna v bližini Detroitu na neki čoln in ubili dve osebi. Zdaj pa poročajo o napadu na avtomobilista, H. L. Day-ja, zastopnika neke tovarne iz Gary. Agent je streljal na njega in Day je avto ustavil. Dasi je proti postavno, je agent hotel preiskati avto, češ, da ima Day v njem skrito pijačo. Napadeni se je temu postopanju zoperstavil, agent se pa za to ni zmenil, s svojim tovarišem je preiskal avto, našel pa ni ničesar.

Day se je pritožil na pristojnem mestu in zahteval, da se agenta kaznuje. Kaj bo storila oblast, ni znano.

PODROBNOSTI O SPOPADU V NIKARAGUI.

Managua, Nicaragua. — Včeraj je bilo poročano, da je padlo v boju z uporniki v bližini Leon-a, sedemnajst vojakov Zed. drž. Po zadnjih poročilih posnemamo, da ta vest ne odgovarja resnici, kajti bila sta ubita le dva Amerikanca in štirinajst upornikov je padlo v boju. Liberalci so napadli naše vojake v šotorišču pri La Paz Centro, ki leži v bližini Leon-a. Napadalec je bilo desetkrat več, kakor vojakov Zed. drž., a vendar so jih našim naklestili in pogнали v beg. Brigadni general Logan Feland se je pohvalno izrazil o junaštvu naših mož.

Moline, Ill. — Sedemindesetletna konferenca Illinois Medical društva se bo vršila v Moline od 31. maja do 2. junija, za katero se je prijavilo 1000 zdravnikov.

KRIŽEM SVETA.

New York, N. Y. — V severnem delu mesta so trije banditi napadli goste v neki restavraciji. Dva detektiva, ki sta bila navzoča, sta se roparjem postavila v bran, drznost je pa eden izmed njih plačal z življenjem, drugi pa je dobil težko rano od krogle banditov, ki so pobegnili.

Lincoln, Neb. — Zakon v Nebraski zahteva, da morajo biti vse bolniške strežnice ameriške državljanke. V državni bolnišnici v Lincolnu je bila superintendentinja Miss Jean I. Bell, ker pa ni državljanke, so jo odslovili.

V Lake Bluff sirotišnici je vzpenjača ubila enajstletnega dečka, Raymonda De Hart. Kdo je kriv nesreče ni pojasnjeno. Ubogi deček je prišel med lift in steno kjer ga je popolnoma zmečkalo.

New York, N. Y. — Ramsey MacDonald, angleški delavski voditelj in bivši premier, leži bolan že od 21. aprila. Njegovo stanje je zelo opasno. Donald je prišel v New York iz Philadelphije, kjer ga je bolezen napadla. Zdaj čaka ugodnega časa za povratek v domovino.

Tokio, Japonsko. — Sovjetska vlada v Moskvi je izdala Japonski dovoljenje za lovenje rib v sibirskih vodah. Tudi če bi Japonska tega dovoljenja ne bila dobila, bi njeni ribiči začeli loviti ribe pod protekcijo japonskih bojnih ladij.

Rock Island, Ill. — Dve leti stari sinček policista John Petersona je na dvorišču padel v vodnjak in utonil.

RAZSTRELBA V ŠOLI; 41 OSEB MRTVIH.

Bath, Mich. — Andrew Kehoe, farmar, je iz maščevanja položil dinamitno bombo v tukajšno šolsko poslopje, ki je s silnim pokom eksplodirala; ob življenje je prišlo 36 otrok in pet odraslih oseb, med katerimi je tudi atentator. Podrobnosti se sledi.

OBLAK SE UTRGAL; 15 OSEB MRTVIH.

Peoria, Ill. — Tukaj se je v sredo popoldan utrgal oblak; okrog petnajst oseb je prišlo ob življenje.

OPOROKA HUMPHREYSA.

Denver, Colo. — Col. A. E. Humphreys, oljni magnat, ki se je nedavno po neprevidnosti ustrelil do smrti, je v svoji oporoki volil revnim ljudem \$10,000,000. Humphreys je bil šolski učitelj, posrečilo se mu je pa najti oljne vrelce na svojem posestvu, nakar je kmalu postal milijonar. Polovico njegovega imetja bodo dobili reveži, drugo polovico pa njegova soproga; svojima dvema sinoma pa ni zapustil ničesar, to pa zato, tako omenja v oporoki, ker sta že dosti dobila od njega.

ŠIRIFE "AMER. SLOVENCA"

Iz Jugoslavije.

NEMŠKI LISTI POZDRAVLJAJO PREDLOG "PRAVDE" ZA SKLENITEV PRIJATELJSKE POGODBE MED NEMČIJO IN JUGOSLAVIJO. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Zbližanje med Nemčijo in Jugoslavijo.

Več nemških listov se je zadnje čase bavilo z uvodnikom v belgrajski "Pravdi," kjer je izražena želja za sklenitev prijateljske pogodbe med Jugoslavijo in Nemčijo. Tako piše "Germania," da pozdravlja ta predlog s tem večjim zadoščenjem, ker je list že prej večkrat izrazil željo, da se sklene razsodiščna pogodba med obema državama. To misel pozdravlja tembolj, ker je izražena v oficijemnem jugoslovanskem listu. Nikdo ne more videti v tem kakega poseganja v razmerje s sosednjimi državami in to tem manj, ker je Nemčija sama pred nedavnim sklenila podobno pogodbo z Italijo.

Nemško - jugoslovanska trgovinska pogajanja.

"Kölnische Volkszeitung" poroča, da se začne nemško-jugoslovanska trgovinska pogajanja konec maja. Glavna pogajanja se bodo vršila v Berlinu, o podrobnih vprašanjih pa se bo razpravljalo v Beogradu. Merodajna mesta so pozvala gospodarske korporacije, naj predložijo svoje želje. Nova nemško - jugosl. trgovska pogodba se ima skleniti na podlagi obojestranskih največjih ugodnosti. Jugoslovanska delegacija pride v Berlin naravnost iz Ženeve, kjer bo sodelovala na svetovnogospodarski konferenci.

Spomenik neodrešenemu ozemlju.

se odkrije v nedeljo, 29. maja, ob 10letnici majske deklaracije v Ljubljani. Na spomeniku bo gorel večni ogenj, ki naj bo simbol naše neugasljive narodne težnje in volje, da se zasužnjeni brati osvobodijo izpod neznanega tujega jarma.

Umrla je

29. aprila ob pol 2. ponoči v Braslovčah gđc. Anica Medvedova, učiteljica v St. Andražu pri Velenju. Vzrok prerane smrti je zastrupljenje krvi. Pogreb se je vršil 1. maja ob treh popoldne v Braslovčah.

Ljubezniv brat.

Čin, vreden svetopisemskega Kajna, bi bil kmalu zagrešil neki V. na Illovi pri Ljubljani. Pri slučajnem prepiru je s tako silo udaril svojega brata Jožeta po glavi, da je ta takoj omedlel. Le svoji trdi črepinji se ima Jože zahvaliti, da je še pri življenju. Težko poškodovanega so prepeljali z rešilnim avtom v bolnišnico, ljubeznivega brata pa je aretirala policija.

Zopet tatvina v župnišču.

V noči od nedelje na ponedeljek, 24. aprila, je neznanec vlomil v župnišče v Koprivniku v Bohinju. S sekuro je dvignil omrežje pri oknu v shrambo in zlezal vanjo. Imeti je moral

hudo lakoto, ker se je pridno lotil jedi. Ko se je okrepčal, si je izbral v kuhinji še primerne čevlje, nabasal v na steni viseči nahrbtnik klobas, kruha in mesa ter odšel skozi okno. Z ropotom je zbudil domače, ki so ga še videli ravno ko je odhajal. Bežeč je moral pustiti lovec zabele na cesti, ker mu je bil pri begu v oviro. V sveže zapadlem snegu so se njegove sledi dobro poznale in so vodile v dolino proti Nomenju.

Smrt vsled stekline.

V silnih bolečinah je v ponedeljek, 25. aprila v celjskem Pasteurjevem zavodu izdihnil 62letni posestnik Anton Plevčak iz Ločnega dola pri Rogški Slatini. Dne 19. marca t. l. ga je bil vgriznil neznani stekel pes v mezinico desne roke. Plevčak se je podal takoj v Celje v Pasteurjev zavod in ostal tam do 29. marca, ko so ga na lastno prošnjo odpustili. Če bi tedne ni čutil nikakih težav. Dne 22. aprila pa so ga naenkrat začele mučiti bolečine v grlu in vrnil se je takoj zopet v Pasteurjev zavod. Vendar pa je bila že vsaka zdravniška pomoč zaman in bolnik je podlegel grozni bolezni.

Smrtna kosa.

Iz St. Ruperta nad Laškim poročajo: Smrt pri nas v zadnjem času hudo kosi: 21. aprila je umrla pri Sv. Petru Amalija Rezman v najlepših letih, stara komaj 24 let. Celih 13 let je bila prikovana na bolniško posteljo. Voljno je trpela, krščansko je umrla. Dne 22. aprila je zatislila trudne oči 82letna Jerka Vogrine, p. d. Martinčeva. V soboto, 23. aprila smo spremili k večnemu počitku v Glažuti pod Mrzlo planino 35letnega gospodarja Janeza Mlakar, p. d. Liplov. Neusmiljena jetika ga je pokopala v najlepših letih.

Rinkole. Z dnem 9. aprila t. l. smo dobili pošto, katere se nam bo dostavljala vsak torek in soboto v tednu iz Pliherka.

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO, itd.

Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez odbitka izplačana, ako se poslužite naše banke.

Dinarje, ozir. lire samo včeraj pošiljali po teh cenah:

500 Din.	\$ 9.40
1,000 Din.	18.50
2,500 Din.	46.25
5,000 Din.	92.00
10,000 Din.	182.00

100 lir \$ 6.15

200 lir \$12.00

500 lir \$29.00

1000 lir \$57.00

Pri večjih svotah poseben popust.

Postnina je v teh cenah že vračunana.

Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vnaprej cene določevati. Merodajne so cene dneva, ko denar sprejmemo.

Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa brzojavno.

IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATVE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO.

Pisma in pošiljke naslovite na:

ZAKRAJŠEK & ČEŠARK,

455 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.

Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevoj po praznikih.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Telefon: CANAL 0098.

Naročnina:	Subscriptions:
Za leto leto.....\$5.00	For one year.....\$5.00
Za pol leta.....2.50	For half a year.....2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto.....6.00	For one year.....6.00
Za pol leta.....3.00	For half a year.....3.00

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnje številko v tednu je čas do četrtke dopoldne.—Na dopise brez podpisa se ne ozira.—Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

The First and the Oldest Slovenian Newspaper in America. Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Phone: CANAL 0098.

Odmevi iz tujine...

Iz članka v "Nar. Dnevniku," ki smo ga ponatisnili v večrajšnji številki, je razvidno, da imamo doma le še razumnike, ki mislijo tudi na nas Slovence v tujini. Članek odkrito pove, da se domovina premalo briga za svoje izseljence. Tu je zadel v črno z milo izraženo besedo, kajti resnično se domovina doslej ni zanimala nič!

Čestokrat se nam je zdelo, da domovina nas prezira. Pojavimo odkrito besedo, da ves slovenski tisk doma prezira popolnoma delo ameriških Slovencev. Od lanskega leta naprej ne omenja slovenski tisk doma niti najvažnejših dogodkov po naših slovenskih naselbinah. Malenkost, bo rekel kdo — kar pa ni. Ameriški Slovenci prinašamo velikanske žrtve za vzdrževanje svojega prepičanja, pa kljub temu nismo ostali nikdar gluhi, kadarkoli je domovina trkala na naša srca, bodisi za to ali ono stvar. Vojna je pobrala domovini zvonove in marsikaj drugega, pa povejte, koliko je fará doma, da bi jim ne pomagali rojaki iz Amerike pri tej ali oni akciji. Radi damo; Bog ve da radi, in prav nič ne očitamo tega, a kako sladko besedo priznanja bi pa tudi radi, saj veste, da materna beseda je najbolj sladka in tako bi bila tudi v teh slučajih.

Slovenski tisk doma, ves, bodisi tega ali onega prepričanja, nima prostora za kako vest ameriških Slovencev. Za razne časnikarske race, ki so brez pomena, je prostora dovolj, za kako vest ameriških Slovencev ni prostora. In vendar izhaja v Ameriki 15 slovenskih listov vseh prepričanj in te gotovo dobivajo starokrajski listi v zameno, je torej izključeno, da bi ne vedeli, kaj se med ameriški Slovenci godi; toda ni mesta, da bi se kaka beseda slišala o nas. In vendar smo prepričani, da bi naši bratje in sestre tam za morjem rajši čitali kake vesti o nas ameriških Slovenceh, kakor pa razne izmišljene brezpomembne race.

Odkrito povemo, starokrajški tisk prinaša cele kolone raznih vesti o albanških, črnogorskih in macedonskih seljakih, a o slavnostih, ki so pogosto na dnevnem redu po slovenskih naselbinah po Ameriki, te prezira in o teh molči. Kako naj tolmačimo to obnašanje? Ali se ne zdi, da so slovenskemu tisku doma več razni balkanski hribovci, kakor pa mi lastni sinovi in hčere Slovenije, ki smo domovini ohranili in obvarovali že marsikatero posestvo pred birškim bobnom?

O ostalih zvezah, ki bi lahko obstojale, sploh ne govorimo. Kako na primer primanjkuje po naših naselbinah slov. organistov in godbenih učiteljev. Saj imamo močne naselbine, ki bi jih lahko vzdržavale in vendar vedno manj jih je. Češka inteligenca prihaja za svojimi izseljenci. Kako živahno narodno življenje je najti med Čehi, Slovaki in Poljaki! Vse polno kulturnih društev; teden za tednom obdržavajo prosvetna društva svoje prireditve, zdaj predavanja, zdaj to in ono. Ni čudno, da je med Čehi in Poljaki tretja generacija še čisto češka in poljska.

Ko bi bile boljše in tesnejše vezi med nami in staro domovino, kako lahko bi bilo boljše tudi med nami v tem oziru. Mati domovina bi nam morala kazati smernice in dajati kar potrebujemo v narodnem oziru. Mi pa bi pomagali od svoje strani. Ameriško Slovenstvo bi živelo najmanj še pol stoletja. Tako pa, kako dolgo bomo? Leto za letom bomo ginevali, vedno manj nas je in če 20 ali 25 let bo izginilo še to malo Slovenstva, ki ga imamo.

Mati domovina bo morda to spregledala — ali kedaj? — Morda šele ob odprtem grobu, ko bodo ameriško Slovenijo spuščali že v večni grob. Tedaj bo zaplakala, če sploh bo, kaj sem storila, da nisem bolj skrbela za te moje, ki so bili moji, kosti mojih kosti in kri moje krvi...

In vendar smo še narodno močni. Po naših naselbinah od vzhoda pa do Pacifika se še pogosto sliši slovenska beseda na odru in z njo lepa slovenska pesem. Narod, ki vzdržuje še 15 slovenskih listov, ni še tako majhen in slab. V njem je še sila in to silo bi morali znati umetnim potom prenesti na naše za-

namce. Še je prilika. Slovenske družine se zadnje čase prav pridno selijo v večje naselbine. Dokler so bili sami in z malimi otroci so živeli in bivali po manjših naselbinah po majhnih okrožjih. Zdaj pa dorašča mladina. Sinovi še dobe delo, za dekleta ga ni in konečno odloči bodočnost mladine in družine se selijo v mesta. To pomeni, da narod bo posihmal bolj kompaktno naseljen. Mesta kot Chicago, Milwaukee, Joliet, Waukegan, Cleveland, Pittsburgh in Pueblo in druge večje naselbine, kjer so slovenska središča, se bodo večale. Zato bo vzgojno delo toliko lažje, ker bo narod bolj skupno. Pripravno je še polje. Toda, kje so kažipot!...

Marsikaj se še lahko stori, če hočemo. Ampak zadnji čas, da se ohrani, kar se še da ohraniti. V velevažnih trenutkih smo in komur je kaj za stvar, naj bi spregovoril tako na glas, kakor pač na glas more. Pokažimo, če je v nas še kaj slovenskega življenja, ali pa je nam vseeno, kako hitro izgine ameriški Slovenci.

Ti mati tam za morjem pa, daj nam svojega narodnega življenjskega soka na kak način. Misli, kako bi nam pomagala, da bi tvoja in naša blagodoneča slovenska beseda živela kar najdalj mogoče tudi tostran morja. Saj ti bo le v korist, čim dalj bo živel med našimi znanjci spomin na te! — n.

TONETA SKORO ODNESLO S HRIBA...

Joliet, Ill.

Danes je nedelja ko to pišem. Drugače itak nimam časa. Delati cel dan, zvečer truden, človek rad sede, da se malo odpočije.

V ponedeljek, 9. maja sem mislil, da nas je zadel sodnji dan. Viharji so se tepli v zraku za mater zemljo. Zgledalo je, kakor bi jo hoteli raztrgati na kose. Tema je legla na zemljo, objela naš hrib in zakrila dolino. Viharji so zatulili svojo grozno himno, tresle so se hiše in ljudje so mislili, da jih vihar odnese s hriba. Po dnevi je bilo, pa je vladala taka tema, da se ni videlo niti šest čevljev predse. Mnogo telefonskih in električnih drogov in dreves je podrl močni vihar, potrgal telefonske in električne žice; na stotine domov je bilo brez luči in številni domovi so bili poškodovani, ta tako, drugi drugače. Farmarjem po okolici je podrl hleve, skednje in druga poslopja. Mnogo materialne škode je povzročene. Zdaj je pa že cel teden kar mrzlo in bolj zgleda, da bi bila jesen, kakor spomlad. Res čudno vreme!

Kar sem zadnjič poročal o Miss Železnik, da se je zgubila, se je ista že javila domov k starišem in sicer iz Chicage. Ne vem, kaj imate g. urednik, tako privlačnega v Chicagi, da vse sili tja?

Mestni komisar Strohm, ki ima v svojem področju tudi izdajanje licenc za "soft drink parlorje," je mož oster in resen ter ne pozna nobene šale. Policajem je naročil, da morajo obiskati vse take prodajalne in paziti, da bo vsak kupil licenco, ali pa mora zapreti in opustiti prodajalno. Na ta način je mesto dobilo zadnje dni za take licence že nad \$7000. Znati je treba pa gre!

Dne 9. maja je šel rojak Štefan Kukar, 1210 Broadway St., na delo, kakih sto korakov od hiše je pridrvel avtomobil in v temi podrl imenovanega rojaka. Revez je dobil težke po-

škodbe in na levi strani mu je zlomilo rebra. Potolčen je tudi na glavo in levo oko bo skoro gotovo izgubil in tudi levo roko ima vso odprto. Voznik avtomobila je bil iz Lockport in je svojo žrtev pobral in odpeljal v bolnišnico sv. Jožefa, kjer je na zdravniški oskrbi. — Rojaku želimo, da zopet okreva in se vrne na dom k svoji bolni soprogi.

Isti popoldan je zadel avtomobil na Chicago St. dvoje šolskih otrok, dve hčerke Rudolfa in Frances Kalčić s 1824 Elizabeth St. Avtomobilist je bil najbrže pijan, kajti otroka je povozil na hodniku. Ena je stara 6 let, druga pa 8 let. Obe sta močno poškodovani na glavi in so na oskrbi v bolnišnici sv. Jožefa. Žalost je tem večja za mlado mater, ker se prav točasno nahaja v otroški postelji. Tako na eni strani je veselje, na drugi pa neizrečena žalost. Družini naše sožalje!

Ako bi bilo po mojem, bi vse take nepredvidne avtomobiliste pošteno zašili v špekhamro, pa bi se že naučili voziti pametno. Sedanje postave niso v tem oziru dovolj ostre. Plača nekaj, pa gre prost naprej. Treba bi bilo naložiti denarno kazen in zapor. To bi pomagalo. So že res nesreče, ki se dogode tudi radi nepredvidnosti pasažirjev, ali teh je malo. Največ je kriva pijanost, potem pa drve svoje kare tjavendan in nič ne gledajo, kaj se zgodi.

Zraven nesreče je pa tudi nekaj sreče in veselja. Gospa Štoklja vedno kroži po naši naselbini in ji doprinaša novega napredka. Pred par dnevi je obiskala družino John Muhliča na 1415 Clements St. in prinesla mami dvojčke, dve zale hčerke, katerih se vsi prav veselijo. Moje čestitke!

Drugega posebnega nimam; kadar bo, pa spet primem za pero in poročam. Vsem čitateljem pozdrav, zlasti pa Jolietčanom na hribu!

Tone s hriba.

ŠIRITE "AMER. SLOVENEK"

MALO PAPIRIKE ŽARKOME TOVEMU SANJACU.

Cleveland-Collinwood, O.

Collinwoodska brezverska gmajna menda nima več dostopa z dopisi v Prosveti, zato pa ima po Žarkometu vedno polna usta. Sedaj se je še collinwoodski Štrigelj zbudil iz dolgega zimskega spanja in priporoča, kar je zelo hvalevredno, da rabimo mnogo denarja v Collinwoodu, ker se bo zidala nova šola in povečala naša cerkev. Ne vem, ali se je rudeči Štrigelj toliko poboljšal, ali pa ga luna trka, da je pričel delati reklamo za "proklete farje." Upamo pa, da se bo v doglednem času postavila nova šola in cerkev podaljšala brez pomoči Štrigeljine in njegove bande, ker vemo, da ima ista že itak preveč ekspenses s socialističnim domom. Vseeno se mu pa lepo zahvaljujemo za reklamo.

V naslednjem Žarkometu se zopet Štrigelj norčuje, da imam bolezen v hiši, to je že res. Ampak sem mu že večkrat povedal, da se Štrigelj vedno le samega sebe v jezik ugrizne, ko hoče po drugih hlastniti. — Ako imam bolezen v hiši, jo tudi z lahkoto prenašam, ampak kadar pa božja roka poseže po Štrigeljnu, takrat sem radoveden, kako mu bo Žarkomet svetil! Ugriznil se je pa zato, ker pravi, da je Skebe med sv. misijonom nakupoval bogove in malike. No, če bi jih prav kupil, saj nisem šel prosit Štrigeljine denar na posodo. Rad bi pa vedel, ako je Štrigelj opazil Skebeto pri sv. misijonu, naj mu bo povedano, da sem bil celi čas misijona v državi New York.

V Žarkometu z dne 6. maja ni Collinwoodskemu Štrigeljnu nič kaj po godu, da so vse naše igre tako dobro obiskane, da jih morajo celo ponoviti; zato reš stresa svojo jezo na "Udeležence" v Prosveti, ki je resnično pisal, da so njih dvorane prazne. Ker že vprašujete po vzrokih, zakaj so vaše prireditve tako klavne, moram konstatirati, da to ni naša krivda; obrnite se na Žarkomet, morda vam bo isti pomagal do boljšega napredka. Naj pa Žarkomet sveti, kolikor se mu poljubi, Štrigeljnova zgornja dvoronica bo pri tem vseeno ostala vedno prazna.

Karol Skebe.

KAJ JE NOVEGA NA ŽELEZNEM OKROŽJU?

Ely, Minn.

Tukaj imamo jako neugodno vreme. Odkar je skopnel sneg, imamo neprestano deževje in pa sneg spremljan z mrzlimi viharji. Dne 10. maja je padlo za 2 palca snega.

Zbirka za poplavljenec v Mississippiski dolini je dosegla nad \$500.00 v našem mestu. — Velikodušno so pomagala tudi druga mesta na železnem okrožju.

Doba ribolova po tukajšnjih jezerih je bila odprta zadnje nedelje. Vendar, ker je neprestano deževje in voda velika, ne bo takoj posebne sreče na ribolovu.

Poroča se, da bo St. Louis County ob vseh glavnih avto-

mobilskih cestah začelo graditi lepe umetne parke, kar bo naredilo pokrajino zelo mično in pestro. To bo velika reklama in zelo atraktivno za poletne turiste, ki bodo prihajali na počitnice k našim jezerom.

V "Proletarcu" se naša osa (tako se je podpisala) zelo klaverno pritožuje nad slabim uspehom pri agitaciji za majevost številko. Pri društvih imajo dovolj drugih bolj pomembnih in koristnih svrh, za katere so društva ustanovljena, ne pa podpiranje rdečih petelinov, ki bi radi živeli na račun delavskih žuljev.

Na Evelethu so imeli pred kratkim Kolumbovi vitezi veliko slavnost. Pri Evelethskem odseku Kolumbovih vitezov je tudi več naših rojakov. Slavnostni govornik je bil Martin Hughes, sodnik iz Hibbinga, ki je zelo prominentna oseba v tem okrožju. Navzočih je bilo več drugih odličnih okrajnih, državnih, kakor tudi mestnih uradnikov. Slovenski župnik Rev. Anton Leskovec je opravil običajno cerkevno opravilo v cerkvi in Rev. D. V. Patt pa je podelil blagoslov z Najsvetejšim. Po cerkvenih obredih pa se je vršil družabni sestanek v mestnem Auditoriumu.

Poročevalec.

GLAS OD SV. PETRA IZ STEELTONA.

Steelton, Pa.

Nastopil je lepi maj, a vreme pa ga noče nič kaj pripoznati. Vedno še silijo nazaj mrzli vetrovi. A nič ne pomagajo, udati se morajo, saj smo že sredi maja.

Opazujem tudi, kako lepo se razgovarjajo naši rojaki širom Amerike v priljubljenem listu Amer. Slovincu. Tudi tukaj eden drugega sprašujejo, ako boro to in ono. Posebno se je dopadla čitateljem povest "Roža Sveta." Tako lepe povesti še ni bilo v nobenem listu. Ne bom je pozabila, kakor je tudi drugi ne bodo, kateri so jo čitali.

Poroke so se vršile v slovenski cerkvi sv. Petra. Te dni se je poročil Mr. John Butala z Miss Anna Husič. Zenoitovanje se je vršilo na najlepši način. Obilo prijateljev in znancev je posetilo zenoitovanje. Le žal, da so se fantje, ko so se zvečer vozili okrog z avtomobilom, ponesrečili. Zadelo jih je poulična kara. Štirje so bili ranjeni in avtomobil precej poškodovan. Prepeljali so jih v bolnišnico, kjer se zdravijo. Eden je hudo poškodovan in je težko, če bo ostal.

Poročila sta se tudi Mr. Anton Nazaj z Miss Mary Drago- van. Tudi tu se je vršila svatba na najlepši način. Oba para je poročil naš domači preč. gosp. župnik Luka Gladek.

Pa tudi gospa Štoklja prihaja od časa do časa k nam. K družini Mr. in Mrs. John Malesič je prinesla čvrstega fantička, katerega so nadvse veselili. Kumovala sta Mr. in Mrs. Štefan Vejda. Družini Mr. in Mrs. Marko Duralja pa je prinesla brhko hčerko. Kumovala sta Mr. in Mrs. Joe Simončič. Vsem moje čestitke!

A. L., zastopnica.

Biseri iz lawndalske literat-

re. — "Sveti sinovi. V Rimu je poleg svetega strica Mussolini- ja tudi sveti oče. Tam je vse sveto, sveto in presveto. Sveti oče je po navadi že star otec ali po domače star kramp. Stari očetje so navadno bolj ali manj otročji, toda sveti oče je izvzet. Bognedaj, da bi bil on vsaj malo šumast. On je nezmisljiv." — Tako-le modruje Zavrtnikov Žarkometar. Vsak, ki vidi v "Prosveti" tako-le časnikiarsko modrost, mora priti do resnega prepričanja, da je na Lawndale poleg rdečega strica Jožeta še ena "svitla" zvezda, ki hudo trpi od luninega trkanja...

Kratka dnevna zgodba. — V

New Yorku se poroča, da imajo tri popolnoma krotke slone. Ko so jih neki dan prepeljali čez cesto v cirkus, da nastopijo v predstavi, so velikani ugledali sredi ceste miško, ki je pokazala iz kanala. To grozno prikazen so si velike dobricine tako gnale k sreči, da so v neznanem strahu začele divjati po ulici in so pomandrali neko žensko. Šele po dolgem času so se umirili... — Za resničnost te dnevne zgodbe jamčimo prav toliko, kakor za resničnost dnevnih zgodb, ki jih objavlja newyorški "značajni" liberalni dnevnik!

Nevaren svet. — V New

Yorku pride lep mlad mož k advokatu vprašat za svet, kako bi mogel bogato žensko odpeljati, ne da bi grešil zoper postavo. Advokat: "Tu je eno mogoče. Vi morate s tisto žensko le na konju pobegniti in reči, da je konj z vama pobegnil!" — Mož odvetnika lepo zahvali in gre. Drugo jutro je advokat s strahom zapazil, da je njegova hči z onim možkom na imenovan način pobegnila.

Zmota. — Gospod logar pri-

de ob treh zjutraj iz gostilne domov. Ko se razpravlja, se žena zbudi in reče: "Ali hočeš zopet na lov — misli vendar na svoje zdravje in name ter ostani doma!" — On: "Imaš prav, ljuba moja, — bolj pametno je, da grem spat!"

Top in Kitajec. — Po vojski

so se v Južni Afriki demonstrirali topovi, da bi strahovali domačine. Vse odličnjake so povabili k tej prireditvi. Angleška baterija je obstreljevala neki gozdiki. Ko je komandant mislil, da je obstreljevanje doseglo svojo namero, je izjavil, da sedaj v tem gozdu ni moglo ostati nič živega več, ne živali ne ptic, celo listi na drevesih so uničeni. Vsi gledalci so nato šli na kraj razdejanja, da se prepričajo, kako so učinkovali topovi. Ko pa so se približali gozdčku, plane iz njega pet kitajskih kulijev, ki vsi prestrašeni hite nasproti. Topovi so morali vse uničiti samo Kitajcev ne.

Viggo Cavling:

ŠKOLJKA.

(Dalje.)

Vsi so sedeli sklonjeni na vozilih, s pištolami v roki. Od časa do časa so z besedo vzpodbujali kulije, da bi brzino še povečali in da bi se skrčila razdalja, ki jih je ločila od morilcev.

Tako je trajal ta lov približno kakih dvajset minut vzdolž glavne ceste Tokia, dolgega Main Streeta.

Tu se vozila roparjev naenkrat ustavijo. Ena od rikš se je zaletela v tramvaj. Razbojniki se ustavijo, da dvignejo padlega tovariša. Medtem pa se jim zasledovalci že znatno približajo. Razdalja je postala naenkrat prav majhna.

V tem trenutku naznanijo piščalke in

gongji, da je šest ura.

Velike tovarne izbruhnjejo na Main St. množice delavcev in delavk. Cesta se naenkrat napolni z reko ljudi, ki so buče in šume hiteli na visokih kolkah domov.

Promet ustavi morilce in zasledovalce. Množice začno kričati za roparji in nekateri jih skušajo celo ustaviti.

Naenkrat izginejo roparji v stransko ulico. Ko zavijeta hip kasneje Beit in Alfred okoli oglja za njimi, zasume mimo njih krogelje. Roparji so zgrabili za puške, da bi se iznebili svojih zasledovalcev.

Strelji so razburili množico.

Nekaj krepkih mladeničev je prihitelo, da ustavijo rikše, toda roparji so se vrgli na trebuh in naperili srebrno se lesketajoče puškinke cevi proti bližajočim se.

Na vsak strel se je zvrnil kdo v prah. Resen boj za življenje se je pričel. Alfred in Beit sta odgovarjala s tem, da sta ustre-

lila proti zadnjemu vozu.

Med tem se je vlegla na mesto tema, hitro, kakor je to navadno v orientu. Istočasno pa je zažarelo v Tokiu na tisoče luči.

Iz ozke ulice so vozovi zavili proti palčnemu trgu, ki je bil že ves v temi.

V dalji, za širokim kanalom, so opazili beli mikadov grad, katerega strehe so bile iluminirane od neštetihi luči.

Lov se je viharno nadaljeval preko trga. Vedno več ljudi se je priključilo zasledovalcem. Roparji so prišli v trdo stisko. Tu jim je prišlo na misel, da bi raztresli denar po cesti. Izpraznili so možno srebro nad glavami svojih zasledovalcev; ti se naenkrat ustavijo in prično vneto pobirati denar.

Alfred je zaklel. Nemogoče je bilo priti kam naprej; mladina, ki se je tepla za denar, je bila na potu.

Tudi strelji so dosegli svoje. Vozili kapitana in Bajmakova sta bili že večkrat pre-

streljeni. Naenkrat zakriči eden Beitovih kulijev; zadet je bil v prsa. Ko je tekel, mu je prestrelila krogla nit življenja; noge so se mu opotekale, toda telo je teklo še vedno naprej; prekučnil se je v kozolet ter se v naslednjem trenutku zvrnil kot kamen v prah.

Sedaj se prično kuliji braniti, da bi šli še dalje. Bili so od dolgega teka izmučeni, kajti tekli so že dobro uro; usoda njihovega tovariša jim je zlomila pogum, preplašeni so stali tu in si brisali z robcu pot z obrazov. Niso hoteli teči več dalje.

"Onemu, ki teče še dalje, obljubim tisoč dolarjev!" zagrmil Beit.

Tisoč dolarjev! Pri svetem Budi! Kako sijajna ponudba! In kuliji zopet napnejo jermena in stečejo dalje. Naprej! Naprej!

Kapitan je bil sedaj prvi. Krogelje so žvižgale krog njega. Toda njegovi kuliji se ne ustrašijo in voz drži dalje.

"Hitreje, hitreje, rumeni lenuhi!" zakriči in ustrelj z revolverjem v zrak, da preplaši ljudi.

Roparji so bili že blizu obupa. Žrtvovali so možno za možno, da bi se mogli vsaj za nekaj metrov bolj oddaljiti od zasledovalcev.

Eden Bajmakovih kulijev je bil ranjen. Pet minut kasneje pade še eden in Alfred je moral Bajmakovu odstopiti dva od svojih.

Divji spreved preteče palačni trg v vsej njegovi dolžini, dokler ne izginejo rikše zopet v malih ulicah.

"Vraga!" zakliče Kapitan. "Sedaj se prične boj!"

Imel je prav. Kakor hitro je zavil voz v eno ozkih ulic, se je pričelo streljanje z novo srditostjo. Krogelje so padale tako na gosto, da so se kuliji preplašeni umaknili in niso hoteli napraviti niti koraka dalje.

Italija-gospodar Albanije

"Vossische Zeitung" v Berlinu priobčuje senzacionalno poročilo svojega tajnega poročevalca v Albaniji. Iz tega poročila navajamo nekatere važne podatke, ki pričajo, da je Italija spremenila Albanijo v svojo kolonijo. Otok Sasena je postal vojaško oporišče Italije na Jadranu. Otok je postal morská utrdba prve vrste. Opremljen je s številnimi modernimi topovi, posebna radio-postaja pa opravlja poročevalsko službo. Sasena je postala jadranski Gibraltar. Italija lahko sedaj vsak čas zapre otransko morskó ožino, ki je komaj 80 km široka, s tem da prične streljati s topovi z obeh obal morja.

Vse druge vesti, da so se italijanske čete izkrcale še kje drugje v Albaniji, so brez podlage. Italija Albanijo sicer ni vojaško okupirala, pač jo je civilno. Albanija je prenehala obstojati kot samostojna država in je danes de facto italijanska kolonija. Ta ugovoritev je neprijetna tako za Albance, ki ne marajo tuje nadvlade, kakor za Jugoslovane, za katere pomeni lasten poraz, kakor tudi za vso Evropo, ker pričaja, da se da še vedno, kljub Zvezi narodov, osvajati tuja zemlja.

Ahmed Zogu je nekaj tednov kasneje, ko je s pomočjo Jugoslovanov vkrakal decembra 1. 1924. v Tirano, pričel pogajanja z Italijo. Italija se je predvsem zanimala za osnivanje albanske državne banke. Neka italijanska finančna skupina je dobila pravico, da sme 50 let izdajati albanski papirni denar ter kovati novce. Albanci smejo podpisati le 49% delnic lastne državne banke.

Italijani so v zvezi z državno banko ustanovili tudi posebno družbo za gospodarski razvoj (Svea), ki ima prednost pri graditvi javnih naprav. Albanska vlada se je obvezala, da bo pri vseh javnih delih vpoštevala italijanske tvrdke v prvi vrsti.

Kot jamstvo za naloženi kapital služijo vsi albanski monopol (na sol, cigaretni papir in vžigalice). Ker je gotovo, da Albanija ne bo zmagala o grobnih obrestih svojih dolgov,

preide monopolna uprava v dolednem času v italijanske roke.

Italija je pričela tudi izrabljati albanska petrolejska polja. Vsa zunanja trgovina je v rokah Italijanov.

Meseca julija 1. 1926. so hoteli Italijani dati svoji okupaciji na finančnem, gospodarskem in trgovinskem polju tudi politična jamstva.

Ahmed Zogu je moral za-prositi pri Zvezi narodov za protektorat Italije nad Albanijo. Po livornskem sestanku meseca avgusta leta 1926. je Anglija pričela odkrito ščititi italijanizacijo Albanije. Italijanski vpliv pa je pričel naraščati tudi na drugih poljih. Italijani so prevzeli vso albansko zunanjo pošto. Vodstvo albanske pošte je prevzel nek italijanski "organizator". V Tirani so Italijani zgradili posebno radio-postajo. Italijanski avtomobili prepravljajo deželo, Italija je z nakupom raznih zrakoplovnih družb monopolizirala letalstvo za prihodnjih deset let. Razen tega prejema Italija 75% dohodka iz prodaje zrakoplovnih znamk.

V albanski vojski deluje več italijanskih častnikov kot in- struktorjev. Albanski žandarmeriji pa poveljujejo angleški častniki pod vodstvom generala Percya.

Toda armada je brez pome- na za italijanizacijo dežele. Važnejše je, da se v Rimu pogajajo o prodaji nemško-dan- ske lesne družbe "Inag" neke- mu italijanskemu konzorciju. "Inag" poseduje v Albaniji ob- sežne gozdove, ki segajo prav do morja.

Že v jeseni 1. 1926. je bila civilna okupacija Albanije do- vršena. Albanija je morala od- stopiti na vseh gospodarskih poljih Italiji posebne koncesije. Zmagoviti vojskovodja tega dveipolletnega prodiranja je bil italijanski poslanik baron Alois, ki so ga sedaj nagradili s poslaniškim mestom v Tokiu.

Albanija je postala 1. 1913. na londonski poslaniški konfe- renci samostojna država. Tri- najst let pozneje pa je postala z angleškim dovoljenjem de- facto italijanska kolonija.

BOJKOT PROTI JUGOSLOVANSKI ŽITNI TRGOVINI.

Zagrebska "Novosti" poro- čajo, da se med italijansko in sovjetsko vlado vodijo že dalje časa pogajanja za ustanovitev posebne proste cone v beneškem pristanišču za rusko žito. Iz dobro poučenih beograjskih diplomatskih krogov je dobil dopisnik "Novosti" o tej stva- ri še te informacije:

Da se vodijo pogajanja med sovjetsko in italijansko vlado v svrhu odstopitve svobodne cone v beneškem pristanišču za rusko žitno trgovino, je popolnoma točno. Ta pogajanja so tem značilnejša, ker dokumen- tirajo dvoličnost Mussolinija do Anglije, pa čeprav je ravno ta naredila Italiji velike usluge glede italijanskih aspiracij na Balkanu.

Da ne postane Anglija neza- upna in nezadovoljna, skuša Italija prikriti oficialni značaj pogajanj s tem, da izjavlja, da vodi pogajanja "Lloyd Triesti- no" z ruskim žitnim kartelom "Export-Hleb" iz Odese.

Poleg ruske cone v beneškem pristanišču pa se namera- va ustanoviti tudi velika pro- dajna agencija, ki naj spravi rusko žito na trg sredozemskih dežel in Srednje Evrope. Itali- janska vlada je prepričana, da bo znatno cenejše rusko žito popolnoma izpodrinilo jugo- slovansko iz Italije, Švice, Ba- varske, Avstrije in južne Nem- čije, kjer povsodi dominira se- daj jugoslovansko žito.

Prvotno so se vodila poga- janja, da dobi Rusija svojo co- no v genovskem pristanišču, a

je kasneje italijanska vlada predložila beneško.

Dočim hoče ruska vlada naj- ti trg za svoje žito, hoče ita- lijanska z ruskim žitom dvigni- ti Benetke in obenem udariti Jugoslavijo. Pogajanja med italijansko in sovjetsko vlado so v končnem štadiju in bodo kmalu zaključena.

TO JE PRAVI LIBERALIZEM

Pod liberalizmom razumemo danes neke vrste naprednih struj. Čestokrat so pa te v res- nici prav nazadnjaške. Resnič- ni zglede liberalizma (beseda pomeni "svobodnjaštvo", ki pusti vsakemu, da se prosto razvija) je pa ta-le:

Prejšnji teden so v Parizu slovesno otvorili novo široko ulico "Haussmannov bulvar". Haussmann je bil prefekt pa- riškega (seinskega) okrožja. Čeprav je bil protestant, je vendar visoko cenil vzgojno vrednost prave katol. šole. V slehernem izmed 80 mestnih delov Pariza je ustanovil po dve šoli. Eno "lajično" brez verskega pouka in eno strogo katoliško. Poleg šole je dal na vladne stroške sezidati zaveti- šča. "Lajična zavetišča" so vo- dile mestne gospodije, kato- liška pa naše redovnice. Pre- fekt Haussmann sam je potem povedal, da se je hotel prepri- čati, kje je večji napredek. Tako širokogrudnih in liberal- nih oblastnikov je pa malo.

—Merchants, advertise in "Amerikanski Slovenec."

Slika nam predstavlja naselbino beguncev, ki jih je vođa pregnala iz njihovih domov, za katere zdaj skrbijo pomožne organizacije in nabirajo sklad za prehrano teh nesrečne- žev. Sotorišče, ki ga vidimo na sliki, je v bližini Forest City, Ark.

To in ono iz širokega sveta.

ZA ŽIDE VELJA ŠE PO SMR- TI GESLO: SVOJI K SVOJIM!

Poljski listi pišejo, da je imel grobar v znanem romar- skem kraju Čenstohovi večkrat iste sanje: Neki vojak mu je pravil, da ne sme ležati na kato- liškem pokopališču, ker je žid. Grobar je šel končno na židovsko občino, kjer je pove- dal to zgodbo. Občina je obve- stila rabinca in ta je sklenil moliti za dušo neznanega vo- jaka. Toda v istem času je pri- šla k rabinu neka priletna ži- dinka iz Odese. Sporočila je, da išče grob svojega sina, ka- terega ni videla od mobilizaci- je 1. 1914. Pred kratkim se ji je prikazal v sanjah in je rekel, da leži v Čenstohovi na kato- liškem pokopališču. Rabinec je pričel poizvedovati in je kon- čno dognal, da je bil resnično pokopan pred leti vojak, ki ni imel nobenih izkaznic razven prepustnice z imenom "Mauri- cij Kapusta". Po imenu so ga imeli za Poljaka in so ga poko- pali med katoliki. V resnici pa je bil žid in so tudi našli nje- gov grob. Ostanke so prenesli na židovsko pokopališče in jih pokopali z vsemi obrednostmi. Stara židinja je ostala v Čen- stohovi. Od tega časa ni več imela sanj o zamenjanem gro- bu in tudi grobar je imel mir.

KOMET PRIDE.

Konec junija pride v bližino zemlje komet, katerega pozna- mo pod imenom Pons-Winne- cke. Ko je bil zadnjič blizu zemlje, to je pred šestimi leti, je povzročil mnogo neumestnih govoric o mogočem trčenju z zemljo, konec sveta itd. Takrat je prišel v bližino zemlje, ki je bil pa vendar še 13 milijonov milj oddaljen. 26. junija pa se nam bo približal na 5 ali 4 mi- ljone milj. In astronome zani- ma le to, ker se bo baje pribli- žal v doseg, da se neznano bli- žino zemlje. Vse govorice leta 1921., da bo, če ne z glavo pa vsaj z repom zadel ob zemljo, in če ne drugega, pa bo pustil na zemlji strupene pline, so bi- le le prazno strašilo.

BOJEVNIK KRISTUSOV IN KRALJEV.

Pred kratkim je umrl v Rimu benediktinec pater Alfonz Fu- sco. V zadnjih vzdihih je uni- rajajoči pater prejel še poseben papežev blagoslov. Nato so pa začeli prihajati sošalni brzoja- vi od kralja in od drugih odlič- nih generalov. Kako, da so se ti spomnili na revnega redov- nika?

Alfonz Fusco je bil sprva častnik. Bil je v Afriki in se je tam tako odlikoval, da je do- segel čast majorja. Ko se je vr- nil v domovino, je postal pol- kovnik in je bil predstavljen za časa mesinskega potresa leta 1908. v Mesino, da vodi rešil- nala. Vsled svojih zmožnosti je prišel do generala in do divizi- skega poveljnika v Padovi. Te- daj je začutil, da ga klic-božji

vabi drugam. — Nekega dne je potrkal v Rimu na vrata bene- diktinskega samostana sv. Am- brozija postaran gospod odlič- ne vnanjosti. Prosil je za spre- jem. Med mladimi novinci je novi redovnik poslušal bogo- slovne nauke in je pel novo ma- so. Takrat se je šele zvedelo, da se skriva pod skromno re- dovnikovo haljo nekdanji ge- neral, ki je svoje čase v sijajni generalski uniformi jahal na čelu svojih polkov.

RAZOROŽEVANJE.

Te dni je končalo zborovanje za razorožitev v Ženevi. Uspeh konference je ta, da ostane vse pri starem. V enem političnih pregledov smo popisali potek sej in predlog Nemca Berns- torffa, ki je padel v vodo. Bel- gijski senator Lafontaine je ob koncu zborovanja vložil na me- narodnem mirovnem uradu po- sebno spomenico, kjer pravi, da je svetovno javno mnenje razočarano nad neuspehom konference. Morda bodo pa o- borožene države še bolj raz- očarane.

NAJVEČJA URA.

1. majnika je bila svečano izročena na Dunaju javnosti največja ura v stolpu na Marktplatzu. Ura je delo prof. Matscha in je prava učetnina. Vsako uro igra nov zgodovni- ski opus: od križarskih in ljud- skih pesmi do starinskih plesov in odlomkov iz Haydnovega oratorija "Vstvarjenje sveta." Obenem z godbo nastopajo zgodovinske osebe: Mark Av- relij, kot utemeljitelj Vin 'ob- ne, Karl Veliki, Rudolf Habs- burg, princ Evgen, Marija Te- rezija, Haydn in dr. Listi upa- jo, da privabi ura veliko turis- tov, ker ima pri njih upeh tudi praska ura, ki kaže le Kr- istusa in 12 apostolov.

AVSTRIJSKE VOLITVE.

Te dni so šli volivci v Avstri- ji na volišče. Že par mesecev sem je besnela prava volivna mrzlica med obema najmočnej- šima strankama, med krščan- skimi socialisti in med socialni- mi demokrati. Krščanski soci- alci so se zvezali z velenemci za skupen voliven nastop v "enotno listo". Ta je dobila 79 sedežev v dunajskem parla- mentu, socialni demokratje 67 in agrarna zveza 6. Za 13 se- dežev še ni določeno komu bo- do pripadli. Končna odločitev se bo pokazala šele čez par dni. Vendar se že zdaj lahko računa, da bo pripadlo še šest mest enotni listi, socialistom 4 in agrarcem 3. Razdelitev v parlamentu bo torej naslednja:

krščanski socialisti	75
velenemci	10
socialni demokratje	71
agrarna zveza	9

Krščanski socialisti so izgubi- li 7 poslancev, socialisti so pa 3 pridobili. Demokratje, na- rodni socialisti, židje in komu- nisti niso dobili nobenega po-

slanca. V koroški deželni zbor sta izvoljena od Slovencev dr. Pe- tek in dr. Poljanec.

ČUDOVIT UČINEK ULTRA- VIOLETNIH ŽARKOV.

Anglež Lamplongh je izna- šel neko steklo, katero imenuje vita-steklo, ki ima to lastnost, da propuša ultravioleto žar- ke, kar se pri navadnem steklu ne vrši. Za sedaj je proizvo- dilo zelo drag, tako da ne kaže za- četi z izdelavo na debelo. Se- stavina je tajnost, za katero ve izumitelj sam. V london- skem zoologičnem vrtu pa so jo kljub velikim stroškom na- pravili pri živalih, ki izhajajo iz tropičnih pokrajin in jim v ujetništvu manjka teh žarkov, radi česar hira in jih mnogo tudi pogine. Uspeh je po dve- letni rabi naravnost sijalen, ta- ko da je vodstvo zoološkega parka sklenilo, da vpelje take steklo pri vseh živalih. Poseb- no opice, med njimi mlad orang-utang, kateri se je silno dolgočasil in pestal čedalje manj živahen, je sedaj popol- noma predurjen, živahen in ima izboren tek. Zanimaja ga prav vsaka stvar, medtem ko je preje ležal kakor bi bil mr- tev. Pri reptilih iz tropičnih pokrajin, kateri nimajo nikdar preveč solca, se je poskus z vita-steklom še posebno dobro obnesel in celo levi so se zeli popravili. Da ni več daleč čas, ko se bo tudi človek posluževal tega stekla, je več kot gotovo.

GROZE NAM POTRESI.

Sir Oliver Lodge, angleški o- pazovalec potresnih katastrof, trdi, da se nahaja površina na- še zemlje v neobičajnem sta- nju. Imeli smo že potrese v Čili in v Argentini. Sunki so se ču- tili tudi v delovanju podmor- skih kablov. Strašni viharji in cikloni so opustošili južno Špa- nijo in severno Afriko. Na nebu se je večkrat pojavila polarna svetloba, ki jo je čisto spre- mleno bilo borbenejše po zemljo. Po- novno je bilo mogoče konstat- irati tudi elektromagnetično burjo.

Učenjak smatra, da stoje vsi ti pojavi v zvezi s potresi na naši zemeljski obli. Na dnu oceana se opazijo velikanske izpremembe. Fenomeni elek- trične burje nastajajo po sodbi Lodgea samo v zvezi s potres- nimi katastrofami. Zategadelj prorokuje učenjak v letošnjem letu velika presenečenja. Obeta- jo se nam potresne katastrofe, ki bodo postavile ljudi pred težke preizkušnje in prinesle ljudskemu rodu mnogo gorja.

O ŠTEFANU RADIČU.

V zagrebški pokrajinski zbornici se je Radič prav ne- sramno skopal nad častnikarje. Ti so mu pa vrnili šilo za og- njilo in sklenili, da ne bo niti en list v Zagrebu ničesar črnil o Radiču. Zdaj se pa mož pra- ska za ušesi, ker se je zaletel.

Pouk o tem in onem.

SIROVINE, KI JIH UPORAB- LJAMO V TEKSTILNI INDUSTRIJI.

Med mnogovrstnimi proizvo- di svetovne trgovine spada bombaž k najvažnejšim. S pri- delovanjem bombaža se bavi na milijone ljudi. Služi pa bombaž človeku za obleko. Bombaževa vlakna so nad vse mehka in upogljiva, poleg te- ga pa vendar tako dolga in do- volj trdna, da lahko spredemo iz njih zelo tanke niti.

Bombaž so poznali že stari Indijci, Arabci so ga gojili že za Mohameda in ko je prišel Kolumb v Ameriko, je našel tam bombaževce; Američani so nosili obleko iz bombaža ter so izdelovali iz njega zastore, preproge in drugo.

A čeprav so gojili bombaž v vseh deželah s primernim pod- nebjem, je dobil pravo veljavo v svetovni trgovini šele, ko so ga začeli Evropei gojiti v Se- verni Ameriki.

V Severni Ameriki so zasa- dili s črnimi sužnji velikanske površine zemlje z bombažev- cem. Za velike državljanske vojne severnoameriške (1861. do 1864.) je pridelava bomba- ža tako nazadovala, da evrop- ske predilnice niso dobile več dovolj bombaža; to se hoteli nadomestiti s tem, da so začeli saditi bombaževce v drugih deželah, pred vsem v Vzhodni Indiji, dalje v Egiptu.

Pred svetovno vojno so pri- delali na vsej zemlji nad 20 mi- lijonov zavojev (po 200 kg) bombaža; od tega je odpadlo na severnoameriške Zedinjene države kakih 13 milijonov, to- rej skoro 3 četrtine vse svetov- ne proizvodnje.

Največ bombaža se dovaža na Angleško, kjer je mesto Li- verpool prvi svetovni trg za bombaž. Anglija proizvajala skoro polovico vseh bombaže- vih izdelkov.

Se večje važnosti kot bom- baž je volna. Med vsemi drža- vami pridelala največ volne Francija; na drugem mestu je Angleška.

Medtem ko se je Evropa za- dovoljevala prej s sirovinami, ki jih je sama pridelala, je da- nes navezana na uvoz.

Avstralija in južnoameriške države so začele v začetku 19. stoletja gojiti ovce in danes se redi v teh deželah kakih 200 milijonov ovac. Ker pa nimata ne Avstralija ne Argentina

razvite industrije, se dovaža vsa ta ogromna množina volne v Evropo.

Silne važnosti so razlike cen, s katerimi mora računati ev- ropški proizvajalec. Avstralski in južnoameriški kmetovalec ne plačata za pašnik skoro nič. Ugodno podnebje dalje dovo- ljuje, da se ovce lahko pozimi in poleti na prostem pasejo. Tako posestnikom ni treba skrbeti ne za hleve in za zim- sko pičo. Tako lahko nudijo volno kljub dolgi prekomorski vožnji za ceno, ki je za evrop- skega posestnika veliko pre- nizka.

Posledica te prekomorske konkurence je ta-le: gojenje ovac v Evropi se vedno manj izplača in pojema od leta do leta, v kolikor goje ovce bolj radi volne.

Že izza pradavine igra lan v zgodovini človeške omike sil- no važno vlogo. Egipčani so za- vijali svoje mumije (trupla ranjkih) v platno. Tudi pri Slovanih je gojenje lanu pra- staro.

V prejšnjih časih je bilo tkan- je platna domača industrija tudi pri Slovencih. Danes pa to vedno bolj pojema.

Največ lanu je pridelala prej Rusija. Največ lanu pre- delajo v platno na Angleškem.

Toda kljub temu, da tkejo iz lanu najlepši damast, podo- ben sviti, kljub temu, da izde- lujejo iz njega čipke, ki so, ka- kor bi bile izdelane iz slonove kosti, si je vendar bombaž o- svojil svet. Obrtu platna se je porodil nov tekmeč: vzhodno- indijski juta.

Juto so v Vzhodni Indiji si- cer že od zdavnaj uporabljali, a šele po letu 1850. so začeli uvažati juto v Evropo. Zopet je dala za to povod vojna. Ko namreč Angleži za Krimsko vojno niso mogli dobiti iz Ru- sije lanu, so segli po nadome- stilu in začeli uvažati v Evropo juto. Iz nje delajo konopce, vrvi, vreče, jadra, preproge itd. Kalkuta je glavna izvozna luka za to sirovino. Glavni de- želi, v katerih se prideluje ju- ta, sta Angleška in Vzhodna Indija.

Tudi iz živalstva dobiva tekstilna industrija neko zelo važno sirovino: svilo. Gojenje sviloprejk je v Vzhodni Aziji prastaro, toda šele v 6. sto-

(Dalje na 4. strani.)

Denar v Jugoslavijo brzojavnim potom!

MI RAČUNAMO:

Za ameriške dolarje:		Za dinarje:	
\$ 5.00	6.15	200 Din	4.45
10.00	11.25	500 Din	9.80
15.00	16.35	1000 Din	18.90
20.00	21.45	1500 Din	28.00
25.00	26.55	2000 Din	37.00
35.00	36.70	3000 Din	55.40
50.00	51.90	4000 Din	73.50
75.00	77.50	5000 Din	91.60
100.00	103.00	10000 Din	182.00
200.00	204.50	15000 Din	273.00
300.00	306.00	20000 Din	363.00
400.00	407.50	30000 Din	543.00
500.00	509.00	40000 Din	724.00
600.00	610.50	50000 Din	902.00
700.00	712.00	60000 Din	1082.00
800.00	813.00	70000 Din	1260.00
900.00	914.00	80000 Din	1441.00
1000.00	1015.00	90000 Din	1620.00

Za pošiljke po pošti se sprejema samo Money Orders, American Express ček, ali pa bančni draft. Osebnih čekov po pošti ne sprejemamo.

Nobenih drugih pristojbin in nobenih odbitkov v Evropi.

Metropolitan State Bank

2201 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Uradujemo: Dnevno od 9:00 zjutraj do 4:00 po- poldne. Ob torkih in sobotih do 8:30 zvečer.

KAPITAL IN PREBITEK: \$300,000.00

PROMET IN VIRI NAD \$3,500,000.00

Širom Jugoslavije.

Težka nesreča. V Reindolu (Reinthal) se je 12. m. m. ponesrečil hlapec Janez Rus, u-služben pri g. Kafježu. Pri nakladanju težkih hlobov se je zvalil hlobo na nogo in mu jo zmečkal do kolena. Težko ponesrečenega so pripeljali v Koečevje in od tu z vlakom v Ljubljano v bolnico.

Novi zvonovi. Dva bronasta zvonova so dobili pri podružnici na Sv. Ani (Annaberg). Prvi tehtata 461 kg, drugi pa 205 kg. Plačali so ju dobrotniki iz Amerike in okoliških vasi. — V Predgradu so dobili železen zvon, ki tehtata 948 kg.

Požar. V noči od ponedeljka na torek 26. aprila je izbruhnil nenadoma ogenj pri posestniku Jakobu Uršniku v župniji Trbo-nje nad Muto. Požar je popolnoma uničil hišo ter skedenj, ker v temni noči je bilo zelo težavno gasiti. Živino in svinje se je posrečilo rešiti z največjo težavo. Sumi se, da je podtaknila ogenj zlobna roka. Uršnik, ki je tudi ključar cerkve sv. Daniela, je bil na srečo zavarovan precej visoko.

Polzela. Umrla je pri nas Angela Hriberšek, stara komaj 18 let. Najbolj žalostne praznike je imela družina Ševčnikov. Na Veliko noč je umrla hčerka Anica v starosti 21 let. Na veliki četrtek je utonil štiriletni sinček kovaškega mojstra Frana Terglav. Lansko leto majnika mu je umrl en sinko, letos smrtno ponesrečil drugi, res težka preizkušnja za starše.

Iz Dražgoš. Na veliki četrtek smo položili k večnemu počitku mladeniča Lojzeta Brece. Bil je član orlovskega odseka in kat. prosvetnega društva. Kako smo ga čenili, se je pokazalo pri pogrebu. Za njim ne žalujejo le starši, bratje in sestre, ampak vsi, ki smo ga bližje poznali. Bil je izvrsten igralec našega odra, prijazen in postrežljiv napram vsakomur. Radi silnih muk zadnjih tednov je pač zaslužil, da praznuje Veliko noč v nebeskem Jeruzalemu.

Težka nesreča pri Lazah. Železniški delavec v Lazah Fr. Perovšek je bil nedavno zjutraj bi preprečil izvršitev zakona o prost službe. Prosti čas je izra-bil zato, da je pomagal neke-mu kmetu spravljati hlobo s hriba. Ob 8. uri zjutraj se je vsedel h progi in pričel zajtrkovati ter ni opazil bližajočega tovornega vlaka. Lokomotiva je tako nesrečno oplazila Perovška po glavi, da se je ta zgrudil nezavesten na tla. — Prepeljali so ga v službenem vagonu v bolnico, kjer so ga zdravniki takoj operirali.

Pogorela je v noči od 15. na 16. aprila hiša Valentina Bene-teka v Ojstrem št. 42. Ogenj je nastal po nesreči. Družina je hudo prizadeta; rečna je že ta-ko, ima bolno hčerko in vrhu vsega tega še zdaj ta nesreča. Rešiti ni mogla prav nič od svojega malega imetja razen enega petelinčka, ki je sam pravočasno pred plamenom odletel. Tudi ni bila zavarovana. Beda je sila velika.

Z Gomiljskega v Savinjski dolini poročajo: V petek, 22. aprila je umrla na Gomiljskem posestnica Frančiška Virant v 74. letu starosti. Bila je vzor prave krščanske žene, ki se je skrbno brigala za svojo rodbino in storila dobro, komur in kjer je le mogla. Zato je bila "Vrbane-tova mama" tudi daleč na-okrog spoštovana in priljubljena in med vsemi znanci gotovo ni imela nobenega sovražnika. Kako radi so jo imeli ljudje, se je pokazalo tudi pri pogrebu, katerega se je udeležila ogromna množica, čeprav je bilo ka-kor iz škafa. Domači pevci so ji zapeli dve žalostinki na domu in ob odprtem grobu, g. župnik pa je imel v cerkvi lep spomin-ski nagovor, ki je šel vsej mno-žici do srca. Pogrebne obrede je skupno z g. župnikom opravi-l tudi g. Janez Šporn, misijonar Vincencijeve družbe in ne-čak pokojnice. Ena hčerka umrle je usmiljenka, druga učiteljica, dve pa sta doma na po-sestvu. Svetila ji večna luč!

Davek na kozjerejo ostane. Poslanec Besednjak je za-stavil v Rimu vse svoje sile, da Perovšek je bil nedavno zjutraj bi preprečil izvršitev zakona o davku na kozjerejo. Davek sil-

no zadene Bovčane in Trentar-je, ki jim je kozjereja glavni vir dohodkov. Davek gre od 10 do 20 lir na vsako kozo, ki se pase v gozdu. Zakonodavec ho-če z davkom zmanjšati kozje-rejo, ki da uničuje gozdove. Poslanec Besednjak je rimskim ministrom skušal dokazati, da na Bovškem radi kozjereje ni-so gozdovi trpeli; na drugi strani pa gozdovi sami se ne dajo izkoristiti, ker so preveč oddaljeni od prometnih zvez. Avstrijske vlade so upoštevale gospodarsko stanje Bovčanov in Trentarjev in delale pri njih vedno izjemo. Minister za na-rodno gospodarstvo Belluzzo je poslancu odgovoril, da ne more vpoštevati želje Bovča-nov in Trentarjev.

Vlomilska tolpa okoli Rogaške Slatine.

V noči od 12. na 13. m. m. so neznani tatovi vdrli v de-lavnico ključavničarja g. Rus-la pri Svehem Križu tik Slatine, pokradli železnega orodja ter se spravili na sosedno trgovino g. Lesjaka. Odprli so železna okna ter z velikanskim drogom že izbili dve močni, železni prečki. Vsled ropota so se do-mači zbudili; ko so lopovi to zapazili, so ubežali v Rjavico, kjer se jim je posrečilo vlomiti v trgovino z mešanim blagom g. Adolfa Ogriška. Trgovino so popolnoma izropali. Vsi sla-tinski in okoliški trgovci ima-jo nočno stražo, posebno sedaj pred Veliko nočjo, da se za-varujejo pred tatovi.

Redka slovesnost, kakršne Ljubljana še ni vide-la, se je izvršila letos veliko-nočni ponedeljek v ljubljanski škofijski kapeli. Gospa Tsune-ko Skušek, rojena Kondo-Ka-vase v mestu Gifu na Japon-skem je ta dan prejela zapore-

doma štiri zakramente. Naj-prej je bila krščena in si je iz-brala ime Marija. Nato je bila birmana hkrati s svojima otro-koma Matisom in Eriko, ki sta bila velikonočno nedeljo popold-ne sprejeta v katoliško cer-kev, pogojno krščena in spove-dana. Sledila je poroka po ka-toliškem obredu z gospodom Ivanom Skuškom, bivšim av-strijskim mornariškim kapita-nom, sedaj bančnim uradni-kom. Med sv. mašo, ki se je začela po poroki, je z vso dru-žino in z več sorodniki vred prvič prejela sv. obhajilo. Svete obrede je v svoji ljubeznivi pri-jaznosti izvršil sam presvetli knez in škof ljubljanski dr. A. B. Jeglič.

Izletniki v velikonočnih praz-nikih

so tudi Kamniške planine in Kamniško Bistrico posetili v velikem številu. Koča na Kr-davcu je bila natrpna. Vel. Planina prilično dobro obiska-na in kljub snežnim metežem se je nekaj partij podalo pre-ko Kamniške Bistrice na Ko-krško sedlo. Nedelja planin-cem ni bila baš prijazna vsled neprestanega močnega vetra, ki je dvigal cele snežene ste-bre in jih podil v dolino, tako, da je celo v Kamniku večkrat naravnost snežilo. Mnogo u-godnejše je bilo v ponedeljek, ki je tudi izvalil več izletni-kov. V Bistrici so bili celo izlet-niki v šimi-obleki in trdih o-vratnikih.

Stari trg pri Slovenjgradu.

Pri nas smo spremljali k zad-njemu počitku g. Avgusta Sav-čka, po domače Trinklja, posest-nika v Trobljah. Prerano smrt skrbnega ključarja pri podruž-nici D. M. v Trobljah in uda krajnega šolskega sveta v Slo-venjgradu vse obžaluje.

POUK O TEM IN ONEM.
(Nadaljevanje 3. strani.)

letju se je posrečilo Evrop-cem, prinesiti to dragoceno žu-želko v svojo domovino. Glav-ni deželi za gojenje sviloprej-ke sta Kitajska in Japonska, a tudi toplejše evropske dežele,

kakor je Italija, dajejo mnogo svile.

Predelavanje svile pa je v Evropi tako razvito, da evrop-ski pridelek svile, ki znaša ka-kih 5 milijonov kilogramov, ni-kakor ne zadostuje, marveč jo je treba mnogo uvažati, zlasti Švica.

iz Kantona, Šanghaja in Joko-hame (mesta na Kitajskem in Japonskem).

V Evropi daje največ svile-nih izdelkov Francija, kjer je mesto Lyon za to prvi kraj; za Francijo pride Nemčija, nato

650,000 illinojskih prebivalcev

je investiralo svoje prihranke
v Public Utility Securities

ELEKTRIČNA LUČ IN SILA, PLIN, ELEKTRIČNA TRANSPORTACIJA IN DRUGE JAVNE NA-PRAVE SO V SPLOŠNI VPORABI, VSAKA ZAPRE-KA, KI BI LJUDSTVU STALA NA POTI, DA BI NE BILO DELEŽNO TEH UDOBNOŠTI, BI PRIVEDLA DO VELIKE NADLOGE.

Javne naprave in njih razvijanje — so v pomoč ljudstvu, kajti pristojbine so tako nizke, da je vsakdo lahko deležen teh udobnosti — tudi najrevnejši sloji — nikjer na svetu nimajo revni teh dobrot.. Sposobno vodstvo je privedlo do tega.

Ta velikanska organizacija je pa potrebna, da vam lahko nudi luč, toploto, komunikacijo in transportacije — pri katerih je zaposlenih nad 100,000 delavcev, mogoče med njimi vaši sorodniki ali sosedje, ki se trudijo, da imate vi te udobnosti v Chicagi, kjer jih sami hočete.

Možje in žene, ki nečejo, da bi prišli ob svoj denar, ki ho-čejo, da bi imeli kaj od svojih prihrankov, investirajo v public utility securities. Nad 650,000 prebivalcev v Illi-nois tako dela.

Na tisoče izmed teh plačuje le par dolarjev mesečno, po načrtu za lahko izplačevanje. Z veseljem tudi vam pove-mo kako vi lahko tako storite.

Utility Securities Company

72 West Adams Street, CHICAGO

St. Louis Milwaukee Louisville Indianapolis

Utility Securities Company, 72 W. Adams St., Chicago

Please mail literature on your easy-payment plan of in-vesting in public utility securities. It is understood that I am not in any way obligated by asking.

Name

Street

City State.....

V KANADO

Vam dobimo Vaše ljudi iz starega kraja in jim si-gurno preskrbimo delo. Vam tudi preskrbimo lepe farme po nizkih cenah. Slovenska pisma naslovite na: REV. A. MLINAR, Hodgeville, Sask, Canada.

Simon & Oberhoffner
— NOTARJI ETC. —

1717 — 11. Ave. Regina, Sask., Canada

Slovenskemu občinstvu V NO. CHICAGO -WAUKEGANU

naznamam, da sem prejel prav-kar v zalogo spomladanske in let-ne obleke, vsake vrste različnih barv in velikosti. Pridite in oglej-te si jih!

Obenem je vam na razpolago ve-lika zaloga vsakovrstnih obuval. —Istotako vsake vrste sloveča "Coopers" spodnja obleka, praznič-ne srajce, za na delo itd. Tudi vsakovrstne ovratnike in ovratnice. Cene zmerne, blago prvovrstno, postrežba točna!

Se vsem priporoča za poset!

Frank Opeka

502 — 10th Street,
WAUKEGAN, ILL.

Phone: 2575 in 2743.

Anton Nemanich & Son

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V JOLIETU
IN AMERIKI

USTANOVLJEN L. 1895.

Na razpolago noč in dan. — Najboljši avtomobili za pogre-ba, krste in ženitovanja. — Cene zmerne.

1802 — N. CHICAGO, ST.

JOLIET, ILL.

GLASNIK

SHEBOYGANSKIH TRGOVCEV IN OBRTNIKOV.

Podpirajte trgovce in obrtnike v domači naselbini. Podpirajte trgovce, ki podpirajo Vaš list. Omenite jim večkrat "Amer. Slovenca", v katerem ogle-šajo. S tem pomagajte listu in trgovcem.

Those advertising in "Amerikanski Slovenec" deserve all support from readers of this paper! — Always support your home town dealers and mer-chants!

South Side Wood Supply

South 10th Str. in Alabama ave., Sheboygan, Wisc.
Se priporoča za nakup raznovrstnih drv vsem Slovencem in Hrvatom.
ROK JURICEK, lastnik.

On the Cor. 8th Str. and New York ave., Sheboygan, Wis.

JACOB GEREND

POHIŠTVO IN POGREBNI ZAVOD

704-706 N. 8th Street, Sheboygan, Wis.
Tel. 877 J. 3747 W.

BRYANT STUDIO

FOTOGRAFIST.

616 No. 8th St., Sheboygan, Wis.

Izdeluje najlepše slike. Se Slovencem priporoča v naklonjenost!

"Najboljše delo za manj denarja"

Nobenega izgovora za slabe zobe.

Casi o bolečinah pri zdravljenju in popravljanju zob so minuli, pa tudi stroški za dentisto delo so tako malenkostni, da bi ne smeli delati zapreke. Tudi ako imate le en zob, ali več, ki so pokaženi, ne odla-šajte, da bodo še slabši. Pridite takoj jutri in zava-rujte si svoje splošno zdravje z zdravimi zobmi.

C. V. McKinley, D. D. S.

naslednik Burrows zobozdravnika

D'Arcy poslopje, 2. nadstropje - 2. - 3. - 4. - 5. - 6. - 7. - 8. - 9. - 10. - 11. - 12. - 13. - 14. - 15. - 16. - 17. - 18. - 19. - 20. - 21. - 22. - 23. - 24. - 25. - 26. - 27. - 28. - 29. - 30. - 31. - 32. - 33. - 34. - 35. - 36. - 37. - 38. - 39. - 40. - 41. - 42. - 43. - 44. - 45. - 46. - 47. - 48. - 49. - 50. - 51. - 52. - 53. - 54. - 55. - 56. - 57. - 58. - 59. - 60. - 61. - 62. - 63. - 64. - 65. - 66. - 67. - 68. - 69. - 70. - 71. - 72. - 73. - 74. - 75. - 76. - 77. - 78. - 79. - 80. - 81. - 82. - 83. - 84. - 85. - 86. - 87. - 88. - 89. - 90. - 91. - 92. - 93. - 94. - 95. - 96. - 97. - 98. - 99. - 100. - 101. - 102. - 103. - 104. - 105. - 106. - 107. - 108. - 109. - 110. - 111. - 112. - 113. - 114. - 115. - 116. - 117. - 118. - 119. - 120. - 121. - 122. - 123. - 124. - 125. - 126. - 127. - 128. - 129. - 130. - 131. - 132. - 133. - 134. - 135. - 136. - 137. - 138. - 139. - 140. - 141. - 142. - 143. - 144. - 145. - 146. - 147. - 148. - 149. - 150. - 151. - 152. - 153. - 154. - 155. - 156. - 157. - 158. - 159. - 160. - 161. - 162. - 163. - 164. - 165. - 166. - 167. - 168. - 169. - 170. - 171. - 172. - 173. - 174. - 175. - 176. - 177. - 178. - 179. - 180. - 181. - 182. - 183. - 184. - 185. - 186. - 187. - 188. - 189. - 190. - 191. - 192. - 193. - 194. - 195. - 196. - 197. - 198. - 199. - 200. - 201. - 202. - 203. - 204. - 205. - 206. - 207. - 208. - 209. - 210. - 211. - 212. - 213. - 214. - 215. - 216. - 217. - 218. - 219. - 220. - 221. - 222. - 223. - 224. - 225. - 226. - 227. - 228. - 229. - 230. - 231. - 232. - 233. - 234. - 235. - 236. - 237. - 238. - 239. - 240. - 241. - 242. - 243. - 244. - 245. - 246. - 247. - 248. - 249. - 250. - 251. - 252. - 253. - 254. - 255. - 256. - 257. - 258. - 259. - 260. - 261. - 262. - 263. - 264. - 265. - 266. - 267. - 268. - 269. - 270. - 271. - 272. - 273. - 274. - 275. - 276. - 277. - 278. - 279. - 280. - 281. - 282. - 283. - 284. - 285. - 286. - 287. - 288. - 289. - 290. - 291. - 292. - 293. - 294. - 295. - 296. - 297. - 298. - 299. - 300. - 301. - 302. - 303. - 304. - 305. - 306. - 307. - 308. - 309. - 310. - 311. - 312. - 313. - 314. - 315. - 316. - 317. - 318. - 319. - 320. - 321. - 322. - 323. - 324. - 325. - 326. - 327. - 328. - 329. - 330. - 331. - 332. - 333. - 334. - 335. - 336. - 337. - 338. - 339. - 340. - 341. - 342. - 343. - 344. - 345. - 346. - 347. - 348. - 349. - 350. - 351. - 352. - 353. - 354. - 355. - 356. - 357. - 358. - 359. - 360. - 361. - 362. - 363. - 364. - 365. - 366. - 367. - 368. - 369. - 370. - 371. - 372. - 373. - 374. - 375. - 376. - 377. - 378. - 379. - 380. - 381. - 382. - 383. - 384. - 385. - 386. - 387. - 388. - 389. - 390. - 391. - 392. - 393. - 394. - 395. - 396. - 397. - 398. - 399. - 400. - 401. - 402. - 403. - 404. - 405. - 406. - 407. - 408. - 409. - 410. - 411. - 412. - 413. - 414. - 415. - 416. - 417. - 418. - 419. - 420. - 421. - 422. - 423. - 424. - 425. - 426. - 427. - 428. - 429. - 430. - 431. - 432. - 433. - 434. - 435. - 436. - 437. - 438. - 439. - 440. - 441. - 442. - 443. - 444. - 445. - 446. - 447. - 448. - 449. - 450. - 451. - 452. - 453. - 454. - 455. - 456. - 457. - 458. - 459. - 460. - 461. - 462. - 463. - 464. - 465. - 466. - 467. - 468. - 469. - 470. - 471. - 472. - 473. - 474. - 475. - 476. - 477. - 478. - 479. - 480. - 481. - 482. - 483. - 484. - 485. - 486. - 487. - 488. - 489. - 490. - 491. - 492. - 493. - 494. - 495. - 496. - 497. - 498. - 499. - 500. - 501. - 502. - 503. - 504. - 505. - 506. - 507. - 508. - 509. - 510. - 511. - 512. - 513. - 514. - 515. - 516. - 517. - 518. - 519. - 520. - 521. - 522. - 523. - 524. - 525. - 526. - 527. - 528. - 529. - 530. - 531. - 532. - 533. - 534. - 535. - 536. - 537. - 538. - 539. - 540. - 541. - 542. - 543. - 544. - 545. - 546. - 547. - 548. - 549. - 550. - 551. - 552. - 553. - 554. - 555. - 556. - 557. - 558. - 559. - 560. - 561. - 562. - 563. - 564. - 565. - 566. - 567. - 568. - 569. - 570. - 571. - 572. - 573. - 574. - 575. - 576. - 577. - 578. - 579. - 580. - 581. - 582. - 583. - 584. - 585. - 586. - 587. - 588. - 589. - 590. - 591. - 592. - 593. - 594. - 595. - 596. - 597. - 598. - 599. - 600. - 601. - 602. - 603. - 604. - 605. - 606. - 607. - 608. - 609. - 610. - 611. - 612. - 613. - 614. - 615. - 616. - 617. - 618. - 619. - 620. - 621. - 622. - 623. - 624. - 625. - 626. - 627. - 628. - 629. - 630. - 631. - 632. - 633. - 634. - 635. - 636. - 637. - 638. - 639. - 640. - 641. - 642. - 643. - 644. - 645. - 646. - 647. - 648. - 649. - 650. - 651. - 652. - 653. - 654. - 655. - 656. - 657. - 658. - 659. - 660. - 661. - 662. - 663. - 664. - 665. - 666. - 667. - 668. - 669. - 670. - 671. - 672. - 673. - 674. - 675. - 676. - 677. - 678. - 679. - 680. - 681. - 682. - 683. - 684. - 685. - 686. - 687. - 688. - 689. - 690. - 691. - 692. - 693. - 694. - 695. - 696. - 697. - 698. - 699. - 700. - 701. - 702. - 703. - 704. - 705. - 706. - 707. - 708. - 709. - 710. - 711. - 712. - 713. - 714. - 715. - 716. - 717. - 718. - 719. - 720. - 721. - 722. - 723. - 724. - 725. - 726. - 727. - 728. - 729. - 730. - 731. - 732. - 733. - 734. - 735. - 736. - 737. - 738. - 739. - 740. - 741. - 742. - 743. - 744. - 745. - 746. - 747. - 748. - 749. - 750. - 751. - 752. - 753. - 754. - 755. - 756. - 757. - 758. - 759. - 760. - 761. - 762. - 763. - 764. - 765. - 766. - 767. - 768. - 769. - 770. - 771. - 772. - 773. - 774. - 775. - 776. - 777. - 778. - 779. - 780. - 781. - 782. - 783. - 784. - 785. - 786. - 787. - 788. - 789. - 790. - 791. - 792. - 793. - 794. - 795. - 796. - 797. - 798. - 799. - 800. - 801. - 802. - 803. - 804. - 805. - 806. - 807. - 808. - 809. - 810. - 811. - 812. - 813. - 814. - 815. - 816. - 817. - 818. - 819. - 820. - 821. - 822. - 823. - 824. - 825. - 826. - 827. - 828. - 829. - 830. - 831. - 832. - 833. - 834. - 835. - 836. - 837. - 838. - 839. - 840. - 841. - 842. - 843. - 844. - 845. - 846. - 847. - 848. - 849. - 850. - 851. - 852. - 853. - 854. - 855. - 856. - 857. - 858. - 859. - 860. - 861. - 862. - 863. - 864. - 865. - 866. - 867. - 868. - 869. - 870. - 871. - 872. - 873. - 874. - 875. - 876. - 877. - 878. - 879. - 880. - 881. - 882. - 883. - 884. - 885. - 886. - 887. - 888. - 889. - 890. - 891. - 892. - 893. - 894. - 895. - 896. - 897. - 898. - 899. - 900. - 901. - 902. - 903. - 904. - 905. - 906. - 907. - 908. - 9

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)
VSTANOVLJENA 29. NOVEMBRA 1914.

Zedinjenih Držav
Severne Amerike
SEDEŽ · JOLIET ILL
Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik... **GEORGE STONICH**, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
I. podpredsednik... **JOHN N. PASDERTZ**, 1425 N. Center St., Joliet, Ill.
II. podpredsednik... **JOS. PAVLAKOVICH**, 39 Winchell St., Sharpburg, Pa.
Glavni tajnik... **JOS. SLAPNICA**, 311 Summit St., Joliet, Ill.
Zapisnikar... **PAUL J. LAURICH**, 512 N. Broadway, Joliet, Ill.
Blagajnik... **SIMON SHETINA**, 1013 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Duhovni vodja... **REV. JOSEPH SKUR**, 123-57th St., Pittsburgh, Pa.

NADZORNI ODBOR:

ANDREW GLAVACH, 1941 W. 22nd St., Chicago, Ill.
JOSEPH HORVAT, 745 Summit St., Joliet, Ill.
JOSEPH MEDIC, 823 Walnut St., Ottawa, Ill.
POROTNI ODBOR:
FRANK PAVLAKOVICH, 28 School St., Universal, Pa.
ANTON STRUKEL, 1240 Third St., La Salle, Ill.
JOSEPH KLEMENCICH, 1212 N. Broadway St., Joliet, Ill.

Do dne 1. jan. 1927 je D. S. D. izplačala svojim članom in članicam ter njihovim dedičem raznih podpor, poškodnin in posmrtnin v znesku \$46,481.91.

Prosimo Slovence in Hrvat, v državi Illinois in Pennsylvania, da v svojih naselbinah ustanovijo moško ali žensko društvo ter ga pridružio Družbi sv. Družine. Za ustanovitev društva zadostuje 8 članov(ic). Sprejemajo se moški in ženske od 16. do 55. leta, otroci od 1. do 16. leta. Zavaruje se lahko za \$250.00 ali \$500.00. Ko dosežemo število 2000, se sliša zavarovalnina na \$1,000.00. Od 45. do 55. leta se zavaruje le za \$250.00. Poleg smrtnine se zavaruje tudi za razne poškodbe in operacije.

ROJAKI, PRISTOPAJTE K DRUŽBI SV. DRUŽINE!

DRUŠTVENE VESTI IN NAZNANILA.

**IZ URADA DRUŠTVA SV. TE-
REZIJE ŠT. 16 D.S.D.**

Chicago, Ill.

Čenjene sestre: — Naznanjam vam, da se od sedaj naprej vrši naša redna mesečna seja vsaki 4. ponedeljek v cerkveni dvorani sv. Stefana na 22nd Place in Lincoln St. ob pol 8. uri zvečer. Naša prihodnja seja se vrši prihodnji ponedeljek večer, dne 23. maja ob 8. uri. Vabljeni ste, da pridete, ker imamo veliko važnih točk za rešiti glede karnevala. Obenem vam tudi naznanim, da so dospele nove knjige in naj pride vsaka po nje.

Sosesterski pozdrav!

Ana Skala, tajnica.

**IZ URADA DRUŠTVA SV.
IVANA KRSTITELJA.**

Chicago, Ill.

Tem potom naznanjam vsem chikaškim društvom, da priredi društvo sv. Ivana Krstitelja piknik dne 31. julija v Willow Spring na John Vidmarjevem "grove," zato prosimo vsa čenjena društva, da ne bi na omenjeni dan prirejala kakšne zabave. S tem bi le sebi in nam škodo delali. Toliko na znanje.

Obenem opozarjam člane našega društva, da bi se bolj pogosto udeleževali društvenih sej. Znano vam je, da čim več nas je, tem več se lahko napravi v korist društva in Družbe sploh. Vsak član naj bi redno plačeval tudi svoje mesečne prispevke, da bi ne bilo tarnanja, da je preveč za plačevati. Če vsak mesec vse lepo poravnate, ne bo nič preveč; če pa zaostajate, se pa nabere. Pa

tudi, če vas nesreča doleti, če ste zamudili plačati, veste kaj pravijo pravila, po katerih se moramo ravnati. Le pogledjte, kako je s tistimi, ki niso pri nobenem društvu. Oni se hočejo z nas norčevati, ker plačujemo za društva. Ko pa pride nesreča, bolezen ali kaj drugega, potem pa hodijo okrog kolektati. Imamo že več takih slučajev, ko je umrl kakšen mož ali žena, ki ni bila pri društvu in ni zapustila sredstev za pogrebne stroške. Zato apeliram na vas člane, da greste vsi na delo. Pojte in nagovorite tiste, ki še niso pri našem društvu in DSD., ker zdaj lahko pridejo poceni notri, ker je prost pristop. V nesreči bo vsem povrnjeno.

Kakor vam je znano, bliža se konvencija. Zato pa nikar ne odlašajte, temveč le vsi na delo. 200 članov moramo imeti v starinskem oddelku in ravnati toliko v mladinskem. Potem bomo lahko poslali več zastopnikov od našega društva na konvencijo. Zato še enkrat prosim vse člane, naj bi prišli vsi na prihodnjo sejo, imamo se mnogo važnega za pogovoriti. Bratski pozdrav!

Steve Foys, tajnik.

SIRITE AMER. SLOVENCA

ZAKAJ TRPETI?

Revmatične, nevrogične in bolečine mišicah so hitro odpravljene s primeri uporabo

PAIN-EXPELLERJA
Trorinska znamka reg. v pat. ur. Zdr. dr. Glejte, da dobite prístnega — slavnega! — več kot 50 let.

Zahtevajte **SIDRO** tvorinško znamko

GOSPODINJE V JOLIETU
so prepričane, da dobijo pri meni najboljše, najčistejše in najcenejše
MESO IN GROCERIJU
V zalogi imam vedno vsake vrste sveže ali suho prekajeno meso ter vse predmete, ki spadajo v mesarsko in grocerijsko obrt.
JOHN N. PASDERTZ
COR. CENTER & HUTCHINS STS., JOLIET, ILL.
Chicago Telefon 2917.

Joseph Mantel
— JAVNI NOTAR —
Ely, Minnesota Telephone 56
Izdružuje pooblastila, kupne pogodbe, pobotnice, oporoke in vsa druga v notarsko stroko spadajoča dela.
Enaindvajset let izkušnje.

Iz Churchillovih vojnih spominov.

(Dalje.)

Pod cepcem...

Kljub temu so pa za angleško armado — dasi se sama tega ni zavedala — najhujši dnevi že minuli in ostali del vojne z vsemi bitkami in z vsem trudom je obsegal zanjo le še nade in trumfe. Osvojitve gore Kemmel je bil zadnji nemški uspeh v tej bitki. Celih 40 dni, od 21. marca do konca aprila je imela nemška armada en sam cilj: da bi uničila angleško armado. 120 nemških divizij je brez prestanka napadalo 50 angleških divizij, sekalo angleško fronto, dosežalo velike uspehe in pridobilo več kakor 1000 topov in 70.000 do 80.000 ujetnikov. V teh 40 dneh je angleška armada izgubila od častnikov 2161, ki so padli, 8619, ki so bili ranjeni, in 4023 pogrešanih ali ujetih; od moštva pa je bilo 25.967 mrtvih, 172.719 ranjenih in 89.380 pogrešanih in ujetih. V celoti je torej izgubila 14.803 častnike in 288.066 vojakov. To je več od četrtine cele armade, ki se je od 21. marca borila pod Haigovim poveljstvom. — Toda te grozne izgube, prizadejane v tako kratkem času razmeroma majhni armadi, niso uničile njenih življenjskih sposobnosti. Sovražnik ji ni iztrgal nobene važne niti čet, niti njihovih voditeljev. Siroj ni prenehal delati in vojska se je borila dalje. Borila se je žilavo in ni dvomila o končnem izidu boja, namreč da izide iz njega Anglija kot zmagovalka kakor zmerom. S svojim drznim in spretnim odporom so Angličje prizadeli Nemcem še težje izgube, kakor so jih pa sami pretrpeli, izgube, ki so bile v tem času vojne nenadomestljive, izgube, ki so zlo-mile premoč nemške armade in bile mrtvaški zvon za Nemčijo. V teh 40 dneh je padlo 3075 nemških častnikov, 9305 je bilo ranjenih in 427 pogrešanih ali ujetih. Od moštva je padlo 53.564, 242.881 mož je bilo ranjenih in 39.517 pogrešanih ali ujetih. Iz tega je razvidno, da so za vsaka dva angleška vojaka padli trije Nemci.

Zdaj je prišla na vrsto naša zaveznica, Francija. Cepec, ki je toliko časa mlátil po nas, se je kmalu obrnil proti njej. Če bi pa vedeli poprej, kakšno ognjeno preizkušnjo ji pripravljajo usoda, bi ji bili že takrat hvaležni, da je štedila s svojimi silami, da bi se lahko postavila sovražniku po robu tako, kakor je bilo potrebno.

Načrti za 1. 1919.

V tem delu svojih spominov preskoči Churchill za hip dogodka na zapadni fronti in razmotriva o načrtih, ki bi naj omogočili popolno zmago leta 1919. V razpravi o tej bitki, ki ni bila izvojevana, opisuje Churchill svoje zveze z vojaškimi voditelji Združenih držav.

Tekom teh groznih bojev, ko je usoda pristanišč na Kanalu in usoda francosko - angleške zveze visela na nitki, sem se večidel ukvarjal z vprašanji, likajočimi se bodočnosti. Celo leto je Svet za preskrbo armade s strelivom pripravljaval kampanjo, do katere ni, hvala Bogu, nikdar prišlo. Zagotoviti odločilno zmago leta 1919 — to je bil mogoč in imperativen cilj. Prevzet od tega prepričanja, sem posvetil ves svoj čas doseganju velike uspehe in pridobilo več kakor 1000 topov in 70.000 do 80.000 ujetnikov. V teh 40 dneh je angleška armada izgubila od častnikov 2161, ki so padli, 8619, ki so bili ranjeni, in 4023 pogrešanih ali ujetih; od moštva pa je bilo 25.967 mrtvih, 172.719 ranjenih in 89.380 pogrešanih in ujetih. V celoti je torej izgubila 14.803 častnike in 288.066 vojakov. To je več od četrtine cele armade, ki se je od 21. marca borila pod Haigovim poveljstvom. — Toda te grozne izgube, prizadejane v tako kratkem času razmeroma majhni armadi, niso uničile njenih življenjskih sposobnosti. Sovražnik ji ni iztrgal nobene važne niti čet, niti njihovih voditeljev. Siroj ni prenehal delati in vojska se je borila dalje. Borila se je žilavo in ni dvomila o končnem izidu boja, namreč da izide iz njega Anglija kot zmagovalka kakor zmerom. S svojim drznim in spretnim odporom so Angličje prizadeli Nemcem še težje izgube, kakor so jih pa sami pretrpeli, izgube, ki so bile v tem času vojne nenadomestljive, izgube, ki so zlo-mile premoč nemške armade in bile mrtvaški zvon za Nemčijo. V teh 40 dneh je padlo 3075 nemških častnikov, 9305 je bilo ranjenih in 427 pogrešanih ali ujetih. Od moštva je padlo 53.564, 242.881 mož je bilo ranjenih in 39.517 pogrešanih ali ujetih. Iz tega je razvidno, da so za vsaka dva angleška vojaka padli trije Nemci.

Kakor hitro sem lahko javil, da je vse potrebno odredeno, da se nadomeste materialne izgube in da se bo to tudi takoj zgodilo, me je ministrski predsednik poslal zopet v Francijo z deloma delikatno misijo. 28. marca zjutraj sem se odpeljal v Pariz z nalogo, da posetim Clemenceaua in če mogoče tudi Focha ter poizvem, če bi bili Francozji pripravljeni podvzeti močan napad na južnem krilu fronte, da bi na ta način malo razbremenili angleško armado. Seveda je bil neuspeh tega poizvedovanja zelo mogoč.

Ko sem prišel v Pariz, sem prosil najprej našega generala Sackville-West, da bi stvar razložil Clemenceauju. "Tiger" pa je zavrgel vse formalitete in izjavil, da se odpeljem drugi dan vsi skupaj na fronto, posetimo Focha v Beauvais, Rawlinsona v Dury in vse francoske poveljnike, do katerih bo mogoče priti. In tako bomo na mestu izvedeli od odgovornih oseb, kaj bo mogoče storiti.

Tigrov apel.

Ostali smo ves 30. marec na fronti, obšli vse poveljnike, se precej približali granatam, da bi umirili francoskega ministrskega predsednika, večerjali s Petainom in se popolnoma vrnil v Pariz. Baš sem hotel leči, ko sem prejel dolg šifriran brzojav od angleškega ministrskega predsednika. Lloyd George je ponovil vest, ki jo je isti dan podal predsedniku Wilsonu glede hitrega prevoza ameri-kanske vojske v Evropo v kolikor mogoče velikem številu, bodisi v divizijah ali manjših formacijah ali pa le kot ojačenje za angleške bojne enote.

Prosil me je, da bi takoj poiskal Clemenceaua s prošnjo, naj podpre njegove zahteve s posebnim brzojavom. "Tiger" me je sprejel ob devetih zvečer, brez sledov napora preteklega dne in napisal, dočim sem jaz čakal, odločen in ganljiv apel predsedniku Wilsonu. Predsednik Wilson teh apelo-v ni preslišal. Od tega časa so se Združene države trudile spraviti v Evropo kolikor mogoče največ vojske v večjih in manjših formacijah, popolnoma ali vsaj deloma izvežbane, ne glede na orožje in preskrbo s hrano. Organizacija teh velikih transportov ameri-kanske armade, njih izvežbanje, preskrba s strelivom, hrano in obleko — rešitev teh vprašanj je bila preložena na poznejši čas. Od Združenih držav je bil ta čin gotovo znak velikega zaupanja, nenavadno zaslužen.

Nihče, kdor bi ne imel te velike oblasti, izražajočo voljo svobodnega naroda, bi si ne mogel drzniti voditi na videz tako nepremišljeno in brezskrbno politiko. Od tega trenutka so Združene države v-lile svojo vojsko v Evropo in s to akcijo so bolj kakor s katerokoli drugo, ki je bila v njihovi moči, pospešili konec svetovne vojne.

V Istri poje bič.

V torek, dne 29. marca, je kmet Ive Pinezić od Simona iz sela Pinežici, šel v Pazin, da kupi zdravila za svojo bolno ženo, ki je ležala na porodni postelji. Okoli 4. ure popoldne se je vračal iz Pazina. V Dragi mu pridejo nasproti 4 karabinerji v civilni obleki, ki so nastanjeni v Kringi. Brigadir vpraša kmeta, odkod prihaja. Kmet mu ponižno razloži, da je bil v Pazinu, kjer je kupil zdravilo za svojo bolno ženo. Brigadir mu odgovori z bičem, ki ga nosi vedno s seboj; ne-usmiljeno je pel bič po kmetovo hrbtu. Drugi dan je nesrečnemu kmetu žena umrla.

Isti karabinijerski brigadir je nedavno prav tako natepel Mihaela Kučiča iz vasi Kučiči. Oče je moral sinu po zdravilo v Zminj.

Brigadirja se boje ljudje kot pošasti. Gorje tistemu, ki mu pride v roke. Brigadir se znaša nad nedolžnimi. Ima pač svoje postave, kakor je navada v Istri. Tako je stavil pod policijsko nadzorstvo Matija Pavletiča od Mihaela iz vasi Grgorci in sicer za dobo 5 let. Matija Pavletič se ne sme premakniti iz vasi, ako mu prej brigadir ne dovoli. Brigadir pač ne rabi sodišča. Menda ni več daleč dan, ko bo ljudi še internal na svojo roko.

SIRITE "AMER. SLOVENCA"

IZ DELAVSKIH KROGOV.

Nepriistransko politično stališče v delavski organizaciji se nadaljuje.

Na premogarski konvenciji so obenem odobrili nepristransko politično stališče Ameriške Delavske Federacije. Delavci sami so različnih političnih prepričanj in ako bi delavska organizacija krenila s svojim aparatom na politično polje, bi se s tem prav gotovo začel notranji boj v delavskih organizacijah, kar pa bi bilo katastrofalno za delavsko federacijo kot takó. Zato je sprejeta resolucija, ki odobrava še nadaljnj nepristransko stališče v politiki. Tudi se ne sme vsiljevati v delavske organizacije nikake politike, ki bi vodila v kak politične borbe delavske organizacije. Do tega sklepa so prišli, ker čas, da bi delavstvo nastopilo tudi politično, ni še zrel, ne pripraven za to.

Iz tega je razvidno, da v ameriških delavskih organizacijah še močno prevladuje starokopitni konservativni duh.

"Yellow dog" postava propadla v Kaliforniji in Ohio.

Delavstvu sovražni elementi so neprestano na delu, zlasti po zakonodajah, da bi oprtili delavstvu na rame razne postavke, ki bi jih uklepale še bolj v kapitalistično sužnost. "Yellow dog" postava je to, da imajo delodajalci pravico zahtevati od delavcev, ki jih zaposlujejo, da se morajo na posebni kontrakti listini podpisati, da se odpovedujejo vsaki uniji, da ne bodo nikdar delali ali agitirali za kake stavke itd. Da je to naravnost sramotno vsiljevati take stvari delavstvu, ve vsakdo. A kaj je to kapitalističnim baronom, samo da je njim prav, drugo jim je deveta briga.

Tudi v Kaliforniji in Ohio so te dni vprizorili v zakonodajah svojo ofenzivo proti delavstvu. A hvala Bogu, še je toliko zdrave razsodnosti, da so poslušali svariči glas delavcev, ki so te dni v obeh imenovanih državah energično protestirali proti tem nameram. V Kaliforniji je propadla "Yellow dog" predloga za dva glasa. V Ohio pa za več glasov. Slučaja zopet pokazujeta.

POZOR SLOVENSKI ROJAKI (NJE) V LA SALLE, ILL.

Tukaj v naši naselbini sta odprla trgovino s čevlji **ANT. ROBIDA** in **W. PADLLO**. Cenjenim rojakom se toplo priporočata za naklonjenost. V zalogi bosta imela le najboljše obuvale po najnižjih cenah. — Popravljata tudi čevlje zanesljivo in trpežno. Poleg tega prodajata tudi gasolin za avtomobile, in sicer vse na naslovu: **901 Osma cesta.**

jeta, je li važno ali ne, da delavstvo krepi svojo moč tudi na političnem polju.

Smrt v metežu na planinah.

Letošnji velikonočni prazniki so izzbili marsikaterega prijatelja narave ven v prirodo. Posebno turisti so se poslužili dveh, treh prostih dni in so izleteli v gore. Med njimi je bil tudi docent zagrebske univerze Maksimilijan Mandl. Bil je član znanega zagrebskega planinskega društva "Sljeme." Sel je v Dalmacijo in se odločil, da spleza na planino Biokovo. — Ker so bili prazniški dnevi vetrovni in hladni, je lezel po strmih vrhovih golega Biokova in je na turi tako opešal, da je moral slednjič iskati zavetišča pri ljudeh. Dajal si je poguma in korakal, dokler je šlo, naposled pa je 3 km pred selom Topići omagal. Tovariš Ivo Prikril, ki ga je spremljal, ga je skušal rešiti, a zaman: pomoči mu ni bilo, ker ga je mraz tako zdelal, da je izčrpan obležal in zmrznil. — Prikril se je v snežnem metežu sam jedva rešil in je šele dva dneva po tovariševi smrti prišel do ljudskih bivališč, kjer je alarmiral orožnike in seljake, da so šli po truplo nesrečnega docenta Mandla. Prepeljali so ga najprej v Makarsko, odtam pa z avtomobilom naprej v Zagreb. Vest o tem smrtnem slučaju na planinah je izzvala veliko žalost med splitskimi turisti, med katerimi je bil Mandl zelo priljubljen in popularen.

Brez noža. — "Francek, zakaj je Adam v raju jabolko ugriznil?" — Francek: "Ker ni imel noža!"

NAZNANILO.

Pravkar smo dobili iz starega kraja nove Smarnice za leto 1927. Knjiga se imenuje: "**Marija, vzor krščanskega življenja**," spisal dr. Fr. Krulje, duhovnik lavantinske škofije. — Knjiga je pisana času primerno in izredno zanimivo, zato je velike vrednosti za vsakega katoličana, posebno pa častilci Marijini ne smejo biti brez te knjige. Cena 95c.

Druge Smarnice, katere imamo v zalogi:

Marija v predpodobah, Jos. Vole.
Znamenje na nebu, J. Jerše.
Marija in sv. maša, Val. Bernik.
Lavretanske šmarnice, Jos. Jerše.
Na Sv. Goro, Miroslav Brumot.
Šmarnice arskega župnika.
Marija vrtnarica, J. M. Sajgeršmid.
Cena navedenim knjigam je 95c komad.
Knjigarna Amer. Slovenec, 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

IZ PROSTE VOLJE PRODAM hišo z grocerijsko trgovino in mesnico, ki se nahaja v sredini slovenske naselbine, le en blok od cerkve sv. Stefana. Za pojasnila vprašajte lastnika: **Matevž Baskove, 2228 So. Wood Street, Chicago, Ill.** sr.c.p.s

PRODA POSLOPJE 2 flata, 5-6 sob, vse moderno, cena nizka, 5352 So. Campbell Ave., Chicago, Ill. 206-t, dot

KRITJE STREHE (ROOFING). Če pušča streha — 3 popravila garantirano delo za \$4.00, "truck & services" na vse strani v Chicagi, ustanovljeno pred 38 leti, največje tozadeno podjetje; delajo organizirani delavci. J. J. Dunne Roofing Co., 3411 Ogden Ave. Lawndale 0114 vsi departmenti.

PREVOZ - DRVA - KOLN

Rojakom se priporočamo za naročila za prevoz — drva in prevajanje pohištva ob času selitve.
Pokličite
Telefon: Roosevelt 8221.
LOUIS STRITAR
2018 W. 21st Place, Chicago, Ill.

A. Grdina & Sons
TRGOVINA S POHIŠTVOM IN POGREBNI ZAVOD
6017-19 Sa. Clair avenue in
1053 — E. 62nd St., ... Cleveland, Ohio.
TELEFONSKA SLUŽBA DAN IN NOČ!
Randolph 1881 ali Randolph 4550
PODRUŽNICA:
15303 — Waterloo Road — Phone Eddy 5849

SLOVENSKA PRALNICA
Prinesite perilo k podjetju, kjer je dobra postrežba in delo prvotno. Mi napravimo vaše perilo belo ko sneg. Ne vporabljamo škodljivih kemikalij, najsi bo perilo še tako tanko in delikatno, prav nič se ne pokvari. Le črna poskušnja in prepričali se boste, da je naše delo brez konkurence. Vozniki pridejo na dom po perilo, pokličite
Canal 7172 ali 7173
Naše geslo je: "Dobra in solidna postrežba." Za delo jamčimo!
PARK VIEW WET WASH LAUNDRY CO.
1727 West 21st Street, Chicago, Ill.

OSEMNAJST LET
težke zveste službe svojemu katoliškemu narodu v Ameriki ima za seboj list

AVE MARIA
Ali ne zasluži tedaj, da ga ima vsaka hiša, kjer se še priznava Bog in Marija? Gotovo!
Ali ga imate pri vaši hiši, dragi čitalci?
...Ako ne, takoj ga naročite. Stane samo \$3.00 na leto.
KRASEN DAR
slovenskemu narodu dajejo že 12 let slovenski frančiškani v obliki koledarja, kakoršnega katoličani nobene druge narodnosti nimajo.
Koledar 'Ave Maria' za leto 1927
imamo še v zalogi. Naročite ga, dokler ne poide.
Z DOBRIM BOŠ SAM DOBER
Z dobrim listom bo tudi vaša mladina dobra. Toda saj veste, da slovenskega ne čita. Treba ji dati v roke dobro angleško čtivo.
St. Francis Magazine
je izvrsten list za slovensko-ameriško mladino. Stariši naročite ga ji. Za njo ga izdajamot
Stane \$3.00 na leto, ako ga naročite po agentu.
Ako ga naročite naravnost od nas stane do božiča samo \$2.00
Uprava teh listov ima v zalogi tudi molitvenike in devocionalije.
Franciscan Fathers
LEMONT, ILL.

POTOP

HENRIK SIENKIEWICZ

Iz poljščine prevel Dr. Rudolf Mole.

"Torej tudi moja!" je odgovoril, hiteč ji poljubovat roko. "Za Boga! Saj jaz imam v praporu tovariša, ki se zove Kulvič-Hippocentaurus. Ali ni sorodnik, prosim?"

"Da!" je odvrnila vstajaje stara gospodična.

"Dober dečko, toda vihrav kakor jaz!" je pripomnil Kmitic.

Medtem se je pokazal deček s svetilnico. Šli so torej v vežo, kjer je gospod Andrej odložil kožuh, potem pa na drugo stran v sobo za goste.

Komaj so odšli, so se predice zbrale v tesen krog in začele klepati druga preko druge in delati opazke. Brhki mladenič se jim je zelo dopadel, torej tudi niso štedile besed, tekmujejo medsebojno v pohvali:

"Kar žari od njega," je govorila ena, "ko je vstopil, sem mislila, da je kraljevič."

"In oči ima kakor ris, da z njimi kljuje," je odgovorila druga, "takemu ne moreš ljubovati."

"Najhuje je nasprotovati," je odgovorila tretja.

"Gospodično je zavrtel kakor vreteno! Toda že se vidi, da mu zelo ugaja, sicer pa komu ne bi ugajala?"

"Toda tudi on ne zaostaja za njo, ne boj se! Če bi se posrečilo tebi, dobiti takega, bi šla celo do Orše, dasi je baje na drugem koncu sveta."

"Srečna gospodična!"

"Bogatinu je vedno dobro na svetu. Ej, ej, carevič je to, ne vitez!"

"Pacunele so pravile, da je tudi oni ritmojster, ki je pri starem Pakošu, lep kavalir."

"Nisem ga še videla, toda kaj bo v primeri z gospodom Kmiticem! Takega gotovo ni na svetu!"

"Padlas!" je zaklical naglo Žmudžin, kateremu se je zopet nekaj pokvarilo v mino. "Ali mi ne izgineš, ti, kuštranec, s svojimi domisleki! Daj že vendar enkrat mir, saj se še razumeti ne moremo! ... Da, da! Težko je najti na vsem svetu lepšega od gospoda Kmitica. Gotovo tudi v Kejdanih ni takega!"

"Sanjalo se ti bo o takem. ..."

"Naj se mi pa. ..."

Tako so se pomenkovale šlahčanke v družinski sobi. Medtem so hitro pogrnil v obednici, a v sobi za goste sta se razgovarjala gospodična Aleksandra in Kmitic sama, zakaj tetka Kulvičevna je šla pripravljat večerjo.

Gospod Andrej ni trenil z očesom od Olenke in oči so se mu iskrale čim dalje bolj; naposled je dejal:

"So ljudje, ki jim je imetje najlubeše na svetu; drugi drve na vojni po plenu, drugi ljubijo konje, a jaz bi tebe, gospodična, ne dal za vse zaklade. Za Boga, čim dalje te gledam, tem večje veselje do ženitve občutim; da bi bila že jutri! Najbrž si barvaš obrvi z ožgano probkovino?"

"Slišala sem, da mnoge delajo to, a jaz nisem taka."

"In oči kakor z neba! Od razburjenosti mi manjka besed."

"Nisi posebno razburjen, gospod, ko tako naravnost pripoveduješ, da se kar čudim."

"To je tudi naša smolenska navada; pri ženskah in v vojni je treba drznosti. Moraš se, kraljiča, tega navaditi, ker bo vedno tako."

"Tega se moraš odvaditi, gospod, ker tako ne more biti."

"Morda se tudi vdam, naj me posekajo! Verjemi mi, gospodična, ali ne verjemi, a rad bi se ti prikupil. Za tebe, moja kraljiča, sem pripravljen se učiti drugih običajev, ker o sebi vem le to, da sem prost vojak in sem prebil več časa v taboru, nego po dvorskih sobanah."

"Ej, to nič ne škodi, saj je bil tudi moj ded vojak; a zahvalim za dobro voljo!" je odgovorila Olenka in njene oči so tako sladko pogledale gospoda Andreja, da se mu je srce takoj stopilo kakor vosek, in rekel je:

"Gospodična, na niti me boš vodila."

"Oj, nisi podoben, gospod, takim, ki se dajo voditi na niti. Najtežje je z vetrnjaki."

Kmitic pokaže v smehu svoje bele volčje zobe.

"Kako to?" je rekel, "mar so očetje v zavodu malo palic zlomili nad menoj, da sem prišel do pameti in si zapomnil lepe nauke, spremljevalce življenja. ..."

"A katerega si si najbolj zapomnil?"

"Če ljubiš, padaj k nogam! — Tako!"

Rekli so bil gospod Kmitic že na kolenih, gospodična pa je skrila noge pod stol in klicala:

"Za Boga! Tega v zavodu niso učili! Daj mir, gospod, sicer se razjezim. ... in tetka pride takoj. ..."

On pa je še vedno klečal, dvignil glavo in ji zrl v oči.

"Naj pride cel prapor tetk, mi ne vzame veselja!"

"Vstani, gospod!"

"Že vstajam."

"Sedi, gospod!"

"Že sedim."

"Izdajalec si, gospod, Judež!"

"O, ni res, če poljubujem, poljubujem iskreno! ... Ali se hočeš prepričati?"

"Ne drzni se, gospod!"

Gospodična Aleksandra se je vendar smejala, a od njega je plantel žar mladosti in veselja. Nosičice so se mu širile kakor mlademu žrebču plemenite krvi.

"Aj, aj!" je govoril, "kakšne oči, kakšno ličce! Pomagajte mi, vsi svetniki, ker ne morem mirno sedeti!"

"Ni treba vseh svetnikov klicati. Sedel si, gospod, štiri leta, ne da bi bil prišel sem pogledat, torej sedi tudi sedaj!"

"Ba! Poznal sem samo sliko. Tega slikarja bom dal vreči v smolo in ga potresti s perjem in ga z bičem poditi po Upiti. Saj pravim čisto resnico: če hočeš, odpusti, gospodična — če ne, odsekaj mi glavo! Tedaj sem si mislil, zroč na tisto sliko: lepo dekle, lepo, toda lepih ne manjka na svetu — torej imam čas. Ranjki oče me je silil, naj bi šel, a jaz sem trdil vedno isto: Imam še čas; ženitev ne propade, saj gospodične ne hodijo na vojno in ne mrjejo. Nisem se v vsem protivil očetovi volji, Bog mi je priča, toda hotel sem se najprej naučiti vojne, kakor sem tudi poizkusil na lastni koži. Sedaj šele poznavam, da sem bil bedak, ker bi bil lahko šel oženjen na vojno, a tu bi me čakalo veselje. Hvala Bogu, da me niso pobili. Dovolj, gospodična, da ti poljubim roko."

"Bolje, da ne dovolim."

"Torej ne bom vprašal. Pri nas na Oršan-skem pravijo: prosi, če ti ne dajo, vzemi!"

Tu se je gospod Andrej približal roki gospodične ter jo začel poljubovati, a gospodična se ni preveč branila, da ne bi kazala nenaklonjenosti.

OTROK, KI JE IMEL DEVET MATER.

Dobrote deliti je lepa, toda težavna stvar. Pred nedavnim časom je magistrat v Glasgowu na Anglekem to poskusil. Bilo je precej mrzlo, premoga pa je pričelo primanjkovati. Dolgotrajen štrajk premogarjev so čutili vsi sloji angleškega prebivalstva. Magistrat pa se je vendar odločil, da bo razdelil premog tako, da bodo matere z otroci do četrtega leta prejele posebno mero. To je seveda dvignilo silne proteste. Zakaj naj bi otroci, kateri so četrto leto že prekoračili, morali zmrzovati in stare samice so se oglasile, češ, da ni pravično, da se tako zapostavljajo, kajti krivda ni njihova, če niso v mladih letih dobile moža in so sedaj brez otrok. Skratka, bilo je vse polno nezadovoljstva z magistratno namero. ... Vendar pa je bilo posla obilo, kajti mnogo jih je bilo, ki so se pri-ljke poslužile. Prihajale so matere z malimi otroci v naročju ter zahtevale posebno karto za

premog. Vedno več jih je bilo. Uradništvo se je čudilo, koliko mladih mater z majhnimi otroci je naenkrat v Glasgowu. — Ščasoma je stvar postajala sumljiva in preiskava se je pričela. Kmalu je prišlo na dan, da so matere z majhnimi otroci živahno trgovale. Dečke in deklice v starosti do štirih let so matere posojevale takim, katere so imele že starejše otroke ali pa, ki so bile brez njih. Za to uslugo so prejemale majhno odškodnino. Celo neporočene gospodične so kar naenkrat obogatele za enega ali dva otroka ter na ta način prišle do premoga. Ko je nekega dne majhen deček prišel že devetič v pisarno, vsakokrat na rokah druge matere, se je uradniku vendar zdelo preveč. Izdajo kart so ukinili in barantanje z otroci se je na ta način končalo.

NE ČAKAJ, da pride kdo po naročnino v hišo; ako ti je potekla naročnina, pošlji jo sam čimprej moreš na upravo lista.

EXTRA! LET'S GO! EXTRA!

TO THE

Young Ladies Sodality Entertainment & Dance Sunday, May 22, 1927

at

ST. STEPHEN'S SCHOOL HALL

West 22nd & South Lincoln Sts.

PLAY at 3:00 P. M.

DANCE at 8:00 P. M.

Children 15c

Adults 50c

PROGRAM

"IZGUBLJENI RAJ"

Comedy in 3 Acts

CAST OF CHARACTERS

Kraljica	Mary Falle
Markiza de Belladonna	Agnes Augustine
Ekselencija pl. Zlatoper	Julia Gottlieb
Baronica pl. Petpodi	Mary Gottlieb
Komtesa pl. Cicifuj	Johanna Stayer
Marijana, stara kmetica	Naša Micka
Nežika, njena hči	Johanna Coff
Uršika, Nežikina prijateljica	Anna Režek
In druge naddvorjanke, dekleta	

Solos and Music

"THAT BLONDE PERSON"

Comedy in 1 Act

CAST OF CHARACTERS

Eleanor Ellis, our heroine	Julia Pasdertz
Ethel Percy, her sister	Anna Perko
Mrs. Hubbard Parker	Mary Grill
Mrs. Chauncey Phelps	Julia Tomazic
Mrs. Huggens, our washer-woman	Mary Madic
Jane, the maid	Angeline Pasdertz

Solos and Music

"THE BEAUTY DOCTOR"

Comedy in 1 Act

CAST OF CHARACTERS

Madge, the Beauty Doctor	Pauline Grill
Katie, her assistant	Ernestine Garbais
Miss Gray, the would-be-actress, if	Dorothy Banich
Mrs. Bumpus, one who wishes to get thin	Lillian Simec
Mr. Pat McGee, our male customer	Anna Perko
Mrs. Pat McGee, his wife	Agnes Augustine

Solos and Music

"TABLEAU"

Sodality Song

NOTE: FIDELITY ELECTRIC SHOP, Fixtures Canal 5190 2029 West 22nd St.
GENERAL FURNITURE CO., Furnishings Canal 2421 1811 Loomis Street
JOS. A. DITTERT, Costumes 1130 West 18th Street
THE "JAZZY FOUR ORCHESTRA," Same as For "B. B. G."

Read a Catholic Franciscan Monthly THE ST. FRANCIS MAGAZINE Rev. Father Dominic, O.F.M., Editor Canal 4199 1852 West 22nd Place

MENTION OUR PROGRAM TO DEALERS

Dobro meso - Dobra postrežba

se dobi le v dobri mesnici. Pri nas dobite vedno najboljšo svežo, kakor tudi prekajeno meso. Izdelujem prave kranjske domače klobase, narejene po domačem receptu. — Se priporočam v naklonjenost!

MATH KREMESEC

SLOVENSKI MESAR

1912 West 22nd St.

Phone: Canal 6319.

Chicago, Ill.

NAZNANILO.

Slavnemu občinstvu v Chicago naznanjam, da še vedno izvršujem svojo obrt, kakor preje. Ker imam dobro pomoč, se obrnite zanesljivo na mene. Tudi stanujem v hiši kjer imam obrt. Noč in dan na razpolago občinstvu.

Andrew Glavach

1941 West 22nd Street

Phone, Canal 5889

PISANO POLJE

RAZUM IN ZNANOST PRICATA, DA JE BOG ...

Apologetičen govor Rev. Hribarja v župni cerkvi v Collinwoodu.

(Dalje.)

Kako pa vladajo boljševiki dandanes, vidimo v Rusiji in Mehiki. Samo en procent pravih boljševikov je na Ruskem, pa ti vladajo vseh drugih 99 odstotkov ruskega naroda.

Kakšni so boljševiki iz obraza v obraz, lahko poizveš od svojih prijateljev, ki so danes tukaj v cerkvi in koji so že imeli za opraviti z ruskimi boljševiki. Moderna zahteva in potreba je, da se vsi poštene ljudje prav gotovo in odločno vrtikajo v politiko in v javna vprašanja, potem se bodo boljševiki kmalu poskrili v svoje luknje. Dokler pa katoličani spe, toliko časa bodo teptani, zaničevani in brez moči.

Pisano je v sv. pismu, da so Judje vrnili se iz svoje sužnosti, zidali tempelj; njih sosedje hoteli zabraniti, so jih napadali z orožjem. Judje so se branili, le na sobotni dan so se pa pustili brez obrambe klati. Juda Makabejec to videč je rekel, če bo le tako šlo, bo vse naše ljudstvo pomorjeno. Bodril jih je in navduševal, naj se branijo tudi na sobotni dan. Naenkrat se je vse spremenilo. Tako bo tudi pri vernikih, kadar se bodo zbudili in branili z verno in navdušenjem svojo pravico vsak dan in letu.

4. Kje je resnica v krščanstvu ali "naprednjastvu"? Ali si že kedaj videl, da je kateri katoličan odpadel od vere na zadnjo uro? Ali si že kedaj slišal, da je katoličan na zadnjo uro postal socialist? Mnogo, mnogo praznovancev in boljševikov pa, ki so preje celo življenje vpili in kričali, da ni Boga, so klicali na pomoč Boga v zadnji uri: kričali so: pošljite po "neumnega" duhovnika, da me pride rešit; kajti sedaj je takoj spoznal, da je Bog. Celo njegovo življenje ni bilo drugega kot hinavščina in neresnica. Saj je preje vedno tulil: ni Boga, ni duše, ne posmrtnega življenja. Ako je to resnica, da ni Boga, zakaj ga išče na zadnjo uro? Kdo bo sešel vse nekatoličane, ki so se izpreobrili na zadnjo uro h katoliški veri, a od začetka sveta do danes pa še nobeden katoličan ni odpadel od katoliške vere na zadnjo uro. Brezdvomno vsak hoče resnico ob času smrti; kje je torej resnica v krščanstvu ali brezverstvu?

5. Neka oseba mi je dejala: "Če je Bog, zakaj se pa ne prikaže!" To so besede seveda, katere povzemajo naši ljudje iz praznoverskih časopisov, katere mlatio dan za dnem. — Vprašam vas, častiti poslušalci, kdo naj pove pogoje in zahteve, stvarnik ali stvar? Kje ima pravico otrok predpisovati svojemu očetu, kaj naj stori? Kako nesmiselno in brezumno pa naj zahteva uboga stvar od svojega vsemogočnega Stvarnika, kaj mora On storiti? Reci-mo, naj se bi Bog tudi prikazal v podobi človeka ali svetlobe ali kake druge vnanje podobe, kako moreš ti to dokazati, da je to podoba pravega Boga, ki sploh nima nobene podobe, kajti on je živi in neumrjoči duh; kako moreš razločevati, ali naj bi bila ta prikazen dobri ali hudi angelj? Kaj če bi bila to samo tvoja preveč razgreta domišljija? Morda ti vidiš, kar si samo domišljaš; kakšen boren dokaz bi bil to za božanstvo, kako pomanjkljiv dokaz to, da je Bog in to neskončni Bog! Mnogo boljnih dokazov, kakor ti, ki so bili navedeni in katere hoče imeti ta oseba.

Človeški razum sklepa iz učinka na vzrok. Red je v naravi; odkod ta red? Nema in topa narava ga ni mogla storiti, ker nima pameti, torej mora biti zadaj vzrok, to je razum, in ta razum je Bog. Koliko boljši in jasnejši je ta dokaz posebno, ker vsi ljudje vseh časov in vseh krajev imajo razum in pri vseh ta njih razum nujno sklepa na ta način. Ako eden stori pomoto, pa drugi popravi jo.

6. Ali je mogoče vero zatre-ti? Vse bevskanje in rogovile-nje vseh časopisov celega sveta nikdar ne more in ne bo moglo tega storiti. Reci človeku, da je njegova lakota samo domišljija — njegove lakote mu s tem nikakor ne odpraviš. Mnogo bolj se to manifestira v slu-čaju njegove duše. Zatrjuj ji, da ni Boga, a to dušo le žeja po Bogu. Dober dokaz za to je po-jav, kako se ljudje vedno zani-majo za verska vprašanja. — Brezverci ali boljše rečeno praz-noverci imajo najhuje in naj-intenzivnejše zanimanje za to vprašanje — dokaz o njih strašni lakoti in žeji po Bogu. Noč in dan pisarijo in blatijo Boga — "ki ga ni" — celo trdijo, da narava je bog, to je pesek, vo-da in dračje ob močvirju. Kdo bi si mislil, da bodo zadovoljni s takim malovrednim bogom, a boljše se tako nizek bog, kakor pa noben bog. Mi verniki bi se smejali, če ne bi bilo tako žalostno, da ljudje molijo kame-nje, pesek in dračje ob močvir-ju. — drugi dokaz, da boš iskal v svoji žeji po Bogu druge praz-ne bogove, ako zatajiš prave-ga Boga.

Zalosten vzgled za to imamo v modernem spiritizmu. Tam ti pričita, debeluska ženska, brez vsake izobrazbe, brez vsake časti in olike, duheve tvojih umrlih. Ona ti slepari nevedne in abotne ljudi vedo-ma, za par zaničljivih centov. Nešteto krat je bilo že dokazano, kakor je pokojni Houdini dokazal s svojimi čini, da vse te "copernije" on mnogo boljše in lepše naredi, kakor vsi me-diji in sicer brez vseh duhov, s svojo spretnostjo in umetnost-jo. S tem je tudi dokazal, da te ženske sploh niso drugega, ka-kor prav navadne sleparice. A človeštvo hoče svojih bogov. Če pravega Boga ni, si pa ustvari svojega lastnega malika. Lju-dje bi mogli uničiti vsako dru-go stvar — nikdar in nikoli pa vere v božanstvo.

7. Praznoverci trde: narava je Bog. Pogovarjala sva se z znanecem in on mi to trdi; jaz ga zavrnem, kaj pa je narava? Gnoj in blato, stari štor in crk-njen konj, to je narava; to so torej tvoji bogovi. — Ne, ne, — mi odgovori, — jaz mislim no-tranje sile v naravi, znotranje in pravo bistvo narave — to je bog — dobro, poglejmo, kaj vedo danes znanstveniki o bi-stvu narave; znanstvo pozna več prvin, n. pr. voda obstoji iz dveh delov vodika in enega de-la kisika; kemična formula je zategadelj za vodo H₂O, to sta dva plina; vzemimo eden del tega plina, razdelimo ga na najmanjše dele, ki jih je mogo-če si predstavljati, — eno tako malo delce imenujejo znanstve-niki atom. Dr. Millikan, eden največjih znanstvenikov da-našnje dobe, ki je iznašel žar-ke, ki prederejo svinčeno plo-ščo več čevljev debelo, je imel predavanje, pri katerem je raz-lagal, kaj znanstvo ve o bistvu snovi ali materije; dejal je, da ta atom se jim je posrečilo zo-pet in zopet krojiti na najmanj-še delce, katere so dosegli le z najfinjšimi aparati. Te delce imenujejo elektrone.

(Konec prih.)

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENEK

Izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela, kakor društvene uradne tiskovine zlasti pisemski papir in kuverte z naslovi društev, trgovcev, ali posameznikov. — Tiskamo za društva in organizacije pravi-la, predstavljamo iz slovenščine na anglešči-no in obratno, kakor tudi v druge jezike.

ZA NAS NI NOBENO NAROČILO PRE-MALO — NOBENO PREVELIKO.

Amerikanski Slovenec

1849 W. 22nd ST., CHICAGO, ILL.